

**RAPORTUL
PRIVIND MONITORIZAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ A
C.C.C.E.C. ÎN ANUL 2009**

INTRODUCERE

În rezultatul evaluării capacităților instituționale ale Centrului, analizei domeniilor de activitate, au fost stabilite direcțiile și obiectivele ce urmau să fie atinse de către instituție pe parcursul anului 2009. Astfel, întreaga activitate a fost orientată spre: **I. Fortificarea capacităților instituționale ale Centrului** prin: *sporirea activităților de elaborare, coordonare, implementare și evaluare a politicilor Centrului, realizarea acțiunilor eficiente de combatere a infracțiunilor de corupție și economico-financiare, optimizarea managementului resurselor umane, resurselor financiare și materiale, modernizarea bazelor automatizate de date, sistemelor de analiză și procesare a informației, extinderea sistemului de comunicare internă și externă, crearea unui sistem eficient de protecție socială și juridică a angajaților, modernizarea mijloacelor tehnice și de telecomunicație utilizate la documentarea infracțiunilor*. Alt obiectiv general trasat de instituție este: **II. ajustarea actelor normative și legislative naționale la cele europene și internaționale**, deziderat care poate fi atins doar prin *implementarea reglementărilor organismelor internaționale în domeniul prevenirii și contracarării corupției, extinderea colaborării cu organismele internaționale și europene, dezvoltării unor politici durabile și coerente de atragere a fondurilor necesare eficientizării luptei cu corupția și crimelor economice*. Și, nu în ultimul rând, obiectivul general ce ține de consolidarea eforturilor în *extinderea și diversificarea colaborării Centrului cu societatea civilă în domeniul de prevenire și contracarare a corupției și crimelor economico-financiare*, lucru posibil prin: **III facilitarea accesului la informație și asigurarea transparenței, implementarea mecanismelor eficiente în vederea participării active a societății la procesul decizional**.

Atingerea acestor obiective a fost și este în continuare posibilă doar cu planificarea unui complex de măsuri concrete prevăzute în Programul anual de activitate al instituției, a cărui indici de progres sînt prezentați, după cum urmează:

Obiectiv general: I - FORTIFICAREA CAPACITĂȚILOR INSTITUȚIONALE ALE CENTRULUI

✚ Sporirea capacităților de elaborare, coordonare, implementare și evaluare a politicilor Centrului

Unul din pilonii de bază în consolidarea și fortificarea capacităților instituționale ale Centrului constituie autoevaluarea riscurilor corupției, precum și elaborarea și punerea în aplicare a Planului de integritate. În acest sens, au fost întreprinse un șir de acțiuni, cum ar fi: crearea grupului de autoevaluare a riscurilor de corupție în cadrul instituției prin dispoziția conducerii Centrului nr. 7-d din 02.03.09.

În vederea realizării acestor deziderate, angajații Centrului au fost întruniți în ședințe pe subdiviziuni, și familiarizați cu prevederile HG nr. 906 din 28.07.2008, fiind activ implicați în toate etapele evaluării. În perioada ianuarie-decembrie a.c. grupul s-a întrunit în **10 ședințe de lucru**.

În *faza preliminară*, membrii grupului au efectuat selectarea cadrului legal relevant activității Centrului. Ca parte componentă a procesului de evaluare a structurii organizaționale a Centrului, grupării fișelor de post, a fost completat catalogul posturilor, specificînd sarcinile și responsabilitățile de bază ale fiecărei funcții. Concomitent, membrii grupului au analizat organigrama Centrului.

La *etapa evaluării condițiilor*, etapă în care este stabilit procesul de identificare a factorilor care favorizează, sau pot favoriza corupția în cadrul Centrului și care include acumularea informației și actelor necesare evaluării propriu-zise a riscurilor de corupție, membrii grupului au descris procesele și procedeele de lucru notabile subdiviziunilor, și au selectat regulile de etică,

generalizând, totodată, informația privind cercetările de serviciu, petițiile expediate Centrului vis – à - vis de angajații instituției, cererile de chemare în judecată, precum și deciziile adoptate în rezultatul acestor examinări.

În procesul desfășurării etapei a II-a a evaluării - „*Evaluarea propriu-zisă a riscurilor de corupție*” angajaților CCCEC le-a fost repartizat chestionarul privind autoevaluarea integrității organizaționale a CCCEC, procesarea și analizarea datelor chestionarelor, completarea catalogului posturilor și activităților vulnerabile.

Întru realizarea Hotărârii nr.906, Centrul, concomitent cu evaluarea propriilor riscuri de corupție, acordă suport consultativ, inclusiv instruire, organelor centrale de specialitate ale administrației publice în procesul de autoevaluare a riscurilor de corupție. În primul semestru al anului 2009, în incinta CCCEC de către Secția prevenire și interacțiune civilă în comun cu dl Cornel-Virgiliu Călinescu, expert pe termen lung în cadrul Proiectului MOLICO au fost desfășurate **19 instruirii** în domeniul autoevaluării riscurilor de corupție:

- 02 februarie - o instruire cu genericul „*Consolidarea integrității în organele centrale de specialitate a administrației publice din Republica Moldova prin evaluarea riscurilor de corupție și implementarea planurilor de integritate*” – 50 funcționari publici instruiți;

- 25-27 martie - 5 instruirii cu tematica “*Metodologia de evaluare a riscurilor. Evaluarea precondițiilor. Perfecționarea integrității în serviciul public prin autoevaluarea riscurilor coruptibilității*” – 90 funcționari publici instruiți;

- 04-13 mai - 5 instruirii cu tematica “*Evaluarea precondițiilor. Analiza proceselor și procedurilor de lucru*” – 60 funcționari publici instruiți;

- 20-27 mai - 4 instruirii cu tematica “*Analiza chestionarului – model pentru personal*” – 52 funcționari publici instruiți;

- 09-18 iunie - 4 instruirii cu genericul „*Analiza proceselor și procedurilor de lucru. Evaluarea regulilor de etică aplicabile angajaților instituției publice*” - 50 funcționari publici instruiți.

La instruirii au participat membri ai grupurilor de lucru menționați în dispoziții din cadrul a **28 de instituții publice centrale.**

În vederea estimării stadiului de implementare a Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice, reprezentanții CCCEC în comun cu dl Cornel-Virgiliu Călinescu, au întreprins 2 vizite în cadrul Agenției Relații Funciare și Cadastru și Agenției Achiziții Publice Rezerve Materiale și Ajutoare Umanitare. În cadrul acestor vizite, reprezentanții CCCEC au oferit suport consultativ grupului de lucru din cadrul agențiilor.

În vederea acordării suportului consultativ, colaboratorii Secției prevenire și interacțiune civilă au efectuat o vizită la Ministerul Culturii, precum și au participat la 2 ședințe de lucru și instruirii în domeniul autoevaluării riscurilor în cadrul Ministerul Sănătății și Serviciului Grăniceri.

Pentru a estima realizarea procesului de autoevaluare a riscurilor de corupție și identificarea etapei la care se află fiecare instituție acestea au completat un chestionar. Astfel, s-a constatat că grupurile de lucru sunt la etapa II-a de autoevaluare, care este cea mai lungă și mai dificilă etapă, iar 4 grupuri nu au finisat nici etapa întâi. Rezultatele chestionarului au indicat clar faptul că autoritățile publice nu se vor încadra în termenul indicat în H.G. nr. 906/28.07.2008, pentru raportarea rezultatelor autoevaluării. Depășirea termenelor se datorează, în mare parte, unui volum enorm de lucru, suplimentar atribuțiilor de serviciu și, nu în ultimul rând, lipsei de experiență în domeniu.

În cadrul Ședinței Colegiului CCCEC din 30 octombrie 2009, la care s-a examinat mersul executării H.G. nr. 906 din 28.07.2008, s-a decis înaintarea către Guvernul Republicii Moldova a propunerii de modificare a termenului privind efectuarea autoevaluării riscurilor de corupție, stabilind perioada 2008-2011, cu continuarea desfășurării activității de autoevaluare a riscurilor în cadrul instituțiilor centrale, structura cărora a rămas constantă și a începe procedura de autoevaluare în cadrul instituțiilor nou - formate și/sau reorganizate.

Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la modificarea termenului privind efectuarea autoevaluării riscurilor de corupție a fost avizat de către toate organele administrației publice centrale, recent adoptate de Guvern.

Pe site-ul CCCEC a fost creat un compartiment special cu genericul „**Evaluarea riscurilor de corupție**”, unde au fost plasate informații privind cadrul normativ, evaluarea riscurilor de corupție – roluri și responsabilități, calendarul activităților, evaluarea riscurilor de corupție în cadrul CCCEC, galeria foto. Informațiile se actualizează de către Secția prevenire și interacțiune civilă în funcție de activitățile desfășurate.

În vederea implementării HG nr. 1461 din 19.12.08, prin care a fost aprobat Regulamentul privind mecanismul de semnalare și monitorizare a nivelului corupției în autoritățile publice prenotate, Centrul a realizat un șir de acțiuni de asigurare logistică și informațională a mecanismului de semnalare a nivelului corupției în cadrul instituției:

- pe site-ul CCCEC a fost creat un compartiment care include segmente cu privire la cadrul normativ, întrebări frecvente privind mecanismul de semnalare a cazurilor de corupție, actele ce pot fi semnalate etc.;

- au fost amplasate cutii pentru colectarea „*cartonașelor galbene*” în locurile vizibile și accesibile pentru toți cetățenii atât la sediul CCCEC, cât și la sediile subdiviziunilor teritoriale: Direcția Generală Teritorială Nord și Sud (Bălți și Cahul).

Întru mediatizarea mecanismului de semnalare a cazurilor de corupție, la 20 martie 2009, în incinta Centrului a avut loc conferința de presă în cadrul căreia a fost lansată campania publicitară cu mesajul „**Cunoști un caz de corupție în CCCEC? Aplică „Cartonașul Galben”**”. La conferință au participat dna Swann, expert în cadrul Proiectului „Provocările Mileniului”, reprezentanți ai societății civile, instituțiilor media.

Printre alte acțiuni realizate în acest sens, menționăm:

- elaborarea și distribuirea pliantelor cu conținut descriptiv privind procesul de semnalare, amplasarea boxelor pentru colectarea formularelor completate, așteptările legate de semnalarea cazurilor de corupție etc.;

- organizarea concursului de achiziționare prin plasarea pe pagina web a Centrului a anunțului și cerințelor participării la concurs pentru monitori, iar în ședința Comisiei de concurs din 23.02.09, Centrul de Investigații și Consultanță SOCIOPOLIS a fost selectat în calitate de monitor. Contractul de prestare a serviciilor dintre CCCEC și SOCIOPOLIS a fost încheiat la 2 martie a.c.;

- la capitolul **semnalarea externă**, pe parcursul primului semestru au fost extrase din cutii special amenajate la sediile Centrului - 12 „cartonașe galbene”, inclusiv: la sediul Chișinău – 9; la sediul Direcției Generale Teritoriale Nord – 3, în semestrul 2 au fost extrase 11 formulare dintre care valide -6, după cum urmează: la sediul Chișinău – 0; la sediul Direcției Generale Teritoriale Nord – 6, DGT „Sud” -6.

Procesarea datelor din formularele de raportare se efectuează semestrial cu elaborarea Raportului statistic de semnalare externă pînă la data de 30 a lunii următoarea trimestrului de raport.

- la capitolul **semnalarea internă**, conform dispoziției conducerii Centrului nr. 5-d din 09.06.09 s-a desfășurat chestionarea angajaților Centrului, după cum urmează: la 15 iunie a. c., Aparatul central – 161 angajați; la 16 iunie a. c., Direcția Generală Teritorială Nord – 23 angajați; la 17 iunie a. c., Direcția Generală Teritorială Sud – 26 angajați.

Rapoartele privind semnalarea internă și externă sunt plasate pe site-ul Centrului.

Desfășurarea celei de-a doua rundă de chestionare internă a angajaților CCCEC s-a desfășurat după cum urmează: la 21 decembrie - Aparatul central 380 de angajați; la 22 decembrie – DGT „Nord” – 33 de angajați și respectiv DGT „Sud” – la 23 decembrie - 55 de angajați.

Conform H.G. nr. 1461 din 19.12.08, pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de semnalare și monitorizare a nivelului corupției în autoritățile publice, la capitolul semnalare internă procesarea datelor din formularele de raportare se efectuează anual, cu elaborarea raportului statistic de semnalare internă pînă la data de 30 a lunii următoare anului raportat.

La 9 decembrie 2009, sub egida Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, a avut loc cea de a V-a ediție a Conferinței Naționale Anticorupție cu genericul „Progrese și perspective în reprimarea corupției”- for care a reunit toți actorii implicați în procesul de reprimare a fenomenului corupției. La Conferință a participat conducerea CCCEC, a Procuraturii Generale, Guvernului Republicii Moldova, reprezentanți ai societății civile, instituțiile mass-media etc. Evenimentul a fost organizat cu asistența cu asistența Ambasadei Marii Britanii în Republica Moldova, Transparency International Moldova și a Institutului Național de Justiție. Conferința s-a finalizat cu o rezoluție care include un șir de priorități de perspectivă pe diferite capitole cum sunt: „Investigarea, urmărirea și judecarea cazurilor de corupție”, „Consolidarea capacităților instituționale de prevenire a corupției”, „Sensibilizarea și educarea anticorupție a publicului. Parteneriatul civic”; „Transparența și mass-media” și „Colaborarea internațională”. Aceste concluzii, urmează să se regăsească în Planul de acțiuni pentru anul 2010, precum și noul document de politică anticorupție.

În vederea sensibilizării anticorupție a opiniei publice în anul 2009 au fost organizate și desfășurate **62 de întruniri anticorupție** la care au participat estimativ **3000 de persoane**. Tematica instruirilor: *mecanisme naționale anticorupție, modalități de prevenire a corupției, etica funcționarilor publici, conflictul de interese, calificarea juridico-penală a actelor de corupție, expertiza anticorupție a proiectelor de acte normative* etc.

Seminarele au fost desfășurate pentru reprezentanții organelor centrale de specialitate ai administrației publice centrale (11 instruirii) și locale (raionul Orhei, Criuleni, Sîngerei, Nisporeni, Ialoveni – 7 instruirii); formatorii anticorupție din cadrul consiliilor raionale; directorii instituțiilor preuniversitare și preșcolare sect. Buiucani, Botanica, directorii liceelor din raioanele Anenii Noi, Rezina, Universitatea de Stat din Taraclia (4 instruirii); specialiștii Direcției de învățământ a Consiliului raional Rezina, cadrele din sistemul financiar-fiscal (11 instruirii); inspectorii stagiați din cadrul Serviciului Vamal (3 instruirii); reprezentanții instituțiilor medicale din r. Comrat, Vulcănești, Ceadâr-Lunga, Criuleni, Rezina; angajații Agenției Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală (aparatură centrală), șefii direcțiilor raionale și municipale sanitar-veterinare și reprezentanții Centrului Republican de Diagnostic, reprezentanții serviciului veterinar la frontieră – (3 instruirii); funcționarii Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței; colaboratorii Biroului migrație și azil al MAI; angajații Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei"; studenții Universității Agrare de Stat din Moldova (2 instruirii), Universității Tehnice din Moldova; angajații Întreprinderii de stat "Centrul Resurselor Informaționale de Stat "Registru"; colaboratorii și elevii Colegiului Financiar-Bancar "A. Diordiță" (2 instruirii); corpul profesoral și maiștri, precum și elevii cursului 1, 2 și 3 ai Școlii profesionale Nr. 2 din or. Criuleni (3 instruirii); funcționarii Direcției audiență și eliberarea documentelor din cadrul Direcției generale stare civilă, tinerii antreprenori din Moldova.

De asemenea, au fost organizate și desfășurate 3 instruirii anticorupție în limba rusă cu genericul "*Mecanisme internaționale și naționale privind prevenirea și combaterea corupției*" pentru auditorii profesioniști din Republica Moldova din cadrul Cursurilor de pregătire profesională, organizate de Asociația contabililor și auditorilor profesioniști.

Au fost realizate 2 instruirii anticorupție pentru jurnaliști cu genericul „Infrațiunile de corupție. Subiectul special al infrațiunilor de corupție. Noile legi anticorupție adoptate în 2008. Specificul activității CCCEC”, desfășurate în cadrul seminarelor cu tematica „Dimensiunea legală a investigațiilor jurnalistice a cazurilor de corupție”.

În premieră de către Centru a fost organizată și desfășurată instruirea anticorupție cu o durată de 8 ore a studenților care desfășoară practica de stat în cadrul Centrului.

A fost elaborat Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea metodologiei de măsurare a percepției fenomenului corupției în domeniile sociale din Republica Moldova. Prima avizare a proiectului prenotat a fost finalizată la 30.03.09. Ulterior, proiectul Hotărârii Guvernului remis spre aprobare Guvernului la 25.06.09 a fost restituit Centrului spre reexaminare. În prezent proiectul dat se află la etapa finală de reavizare.

Ca urmare a testării Concepției metodologiei de măsurare a percepției corupției în Republica Moldova, aprobată prin ordinul directorului nr.126 din 17.09.08, în *sistemul educațional, sănătății și businessului mic și mijlociu*, au fost elaborate **3 studii sociologice** ample cu privire la fenomenul corupției în domeniile vizate: „*Perceperea fenomenului corupției în sistemul educației*”; „*Perceperea fenomenului corupției în sistemul medical*”; „*Perceperea fenomenului corupției în domeniul businessului mic și mijlociu*”.

Ulterior, rezultatele au fost înglobate într-un **studiu sociologic integrat**, care prezintă comparativ nivelul percepției fenomenului corupției în domeniile nominalizate în baza Indicilor de Percepere Națională a Corupției.

Conform competenței atribuite prin Legea nr. 1104-XV din 06.06.2002, în anul 2009, CCCEC a examinat **644** de proiecte de acte legislative și normative, fiind elaborate **288** de rapoarte de expertiză, publicate pe pagina web a CCCEC.

Expertiza proiectelor de acte legislative și normative ale Guvernului reprezintă una din sarcinile primordiale ale CCCEC, fapt ce necesită o continuă perfecționare, inclusiv prin identificarea factorilor de coruptibilitate, frecvenței acestora, sintetizarea datelor statistice. În acest sens, de către echipa de experți din cadrul Centrului (Direcției legislație și expertiză anticorupție) a fost testat un soft destinat expertizei anticorupție, oferit de către Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției în cadrul Programului MOLICO. Testarea acestuia și întocmirea de către experții Centrului a rapoartelor de expertiză în format E-template au demonstrat corespunderea softului, normelor impuse de Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție. Baza statistică care urmează a fi creată ca urmare a verificării acestei măsuri preventive, va oferi expertizei o nouă amploare, iar datele furnizate vor spori calitatea tuturor proiectelor de acte normative.

În perioada mai - iunie 2009 de către CAPC în comun cu CCCEC au fost efectuate 4 training-uri pentru autoritățile publice centrale și locale privind expertiza coruptibilității proiectelor actelor legislative și proiectelor actelor normative ale Guvernului. Scopul training-urilor a constat în promovarea metodologiei expertizei coruptibilității și diseminarea bunelor practici ale CAPC și CCCEC în domeniul expertizei coruptibilității, precum și dezvoltarea abilităților de identificare și evitare (excludere) a potențialelor elemente de coruptibilitate în actele normative de nivel local.

În perioada de raport, prin intermediul telefonului de încredere au fost recepționate **1096** de apeluri ale cetățenilor, dintre care **316** au fost raportate și înaintate conducerii Centrului. În **440** de cazuri persoanelor li s-a comunicat numerele telefoanelor de încredere a instituțiilor abilitate, iar în **340** de cazuri au avut caracter consultativ (adresa juridică a Centrului, pe numele cui să depună plângerea, unde ar putea să se adreseze pentru soluționarea unei sau altei probleme).

Pe parcursul anului 2009, în Cancelaria Centrului au fost înregistrate **2687** petiții (Președinție 22, Parlament – 142, Guvern – 81). Alte organe, persoane fizice și juridice – **2442**.

Realizarea acțiunilor eficiente de combatere a infracțiunilor de corupție și economico-financiare

În total, în perioada de raport au fost **depistate 1165 de infracțiuni** (965 în anul 2008), inclusiv: **242 de acte de corupție și cele conexe, 545 de infracțiuni economico-financiare și 378 de alte categorii.**

Altora organe, **conform competenței, au fost remise 321 de cauze penale, iar din alte organe au parvenit 531 de cauze.**

Din numărul total **de acte de corupție (242)** depistate, constatăm următoarele tipuri:

- art. 190, 191, 195 C.P. (însușire cu folosirea situației de serviciu) – 56 de infracțiuni;
- art. 326 C.P. (trafic de influență) - 52;
- art. 324 C.P. (corupere pasivă) – 36;
- art. 327, 335 C.P. (abuz de putere sau abuz de serviciu) – 29;
- art. 328, 336 C.P. (exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) - 28;

art. 332 C.P. (fals în actele publice) – 19;
art. 329 C.P. (neglijență în serviciu) – 14;
art. 330 C.P. (recompensa ilicită) – 3;
art. 333 C.P. (luare de mită) – 3;
art. 330/1 C.P. (încălcarea regulilor privind declararea veniturului) – 2.

Combaterea infracțiunilor economico-financiare

Centrul a relevat **545 de infracțiuni economico-financiare**, inclusiv:

art. 244 C.P. (evaziune fiscală) – 275;
art. 238 C.P. (dobândirea creditului prin înșelăciune) – 139;
art. 236 C.P. (fals de bani) – 60;
art. 251 C.P. (înstrăinarea bunurilor gajate) – 22;
art. 248 C.P. (contrabanda) – 16;
art. 237 C.P. (carduri false) – 18;
art. 239 (încălcarea regulilor de creditare) – 4;
art. 243 (spălare de bani) – 4;
art. 242 (pseudoactivitate de întreprinzător) – 3;
art. 249 (eschivarea de la achitarea plăților) – 3;
art. 253 (insolvabilitate fictivă) – 1.

Printre cele mai importante acțiuni întreprinse de către Centru în vederea combaterii infracțiunilor de corupție și economico-financiare menționăm următoarele:

➤ *Participarea în activitatea comisiilor republicane de restituire a TVA*

Comentarii: Subdiviziunile de control și revizie pe parcursul perioadei de raport, au participat la **334** ședințe ale comisiilor de restituire a TVA, instituite de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul cărora au fost examinate **922** cereri de restituire a TVA în sumă de **1686,8** mln lei, refuzându-se restituirea a **327,7** mln lei.

Ca rezultat al analizei prealabile a oportunității solicitărilor privind efectuarea reviziilor și controalelor s-a argumentat, iar conducerea Centrului a acceptat refuzul de a efectua **18** revizii și controale.

➤ *Relevarea cazurilor de nedeclarare a veniturilor și proprietăților de către demnitarii de stat, judecători, procurori, funcționari publici și alte persoane cu funcții de conducere, precum și verificarea sesizărilor parvenite de la comisiile departamentale de control a declarațiilor cu privire la venituri și proprietăți*

Comentarii: Un obiectiv trasat de Centru, în cadrul Planului de dezvoltare instituțională, ține de elaborarea și aprobarea amendamentelor la cadrul normativ legal cu privire la declarațiile pe venituri și proprietăți în conformitate cu standardele europene (inclusiv obligativitatea publicării acestora pe pagina web a Centrului).

Astfel, Prin decizia Comisiei Naționale pentru Integrare Europeană din 24 octombrie 2008 s-a dispus crearea unui grup de lucru interdepartamental din reprezentanți ai Ministerului Economiei și Comerțului, Ministerului Finanțelor, Aparatului Guvernului și CCCEC pentru studierea legislației comunitare și identificarea modalităților de declarare și control a veniturilor funcționarilor publici. Propunerile grupului de lucru au fost înaintate Aparatului Guvernului pentru a fi examinate sub aspect comun cu noile reglementări de etică și conflict de interese în vederea perfecționării mecanismului de declarare a veniturilor și elaborării ulterioare a unui proiect de modificări și completări la Legea nr. 1264-XV din 19.07.02.

La 10 noiembrie 2009, CCCEC a expediat pe Guvernului demersul nr. 17/4005, prin care a motivat necesitatea operării modificării și completării Legii nr. 1264-XV din 19.07.2002.

Concomitent, angajații subdiviziunilor de revizie și control au participat la 8 Comisii departamentale de control a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate a funcționarilor publici în cadrul cărora activează 1790 de funcționari publici.

În rezultatul controlului prealabil a 1495 declarații au fost depistate abateri de la prevederile legislației. Astfel, la Casa Națională pentru Asigurări Sociale, la data de 31.12.2009, din 1214 funcționari publici, 47 de funcționari nu au depus declarații din cauza aflării în concediu ori concedierii, 105 funcționari nu au declarat veniturile soțului/soției.

În aAgenția Agroindustrială „Moldova-vin” s-au stabilit cazuri când funcționarii publici nu au declarat remunerările căpătate ca reprezentanți ai statului în întreprinderile vinicole, de asemenea nu au declarat veniturile altor membri ai familiei.

În conformitate cu măsurile prevăzute în Planul de dezvoltare instituțională, acțiunile Centrului au fost axate prioritar pe:

➤ ***Documentarea actelor de corupție a funcționarilor din cadrul sistemul judecătoresc, precum și depistarea faptelor ilicite comise de participanții în cadrul diferitor procese judiciare (procurori, avocați etc.) și organe de drept.***

Comentarii: Documentarea actelor de corupție a funcționarilor din cadrul sistemul judecătoresc și a organelor de drept a fost întotdeauna o sarcină primordială a Centrului.

Pe parcursul perioadei de raport în sistemul organelor de drept (*Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Procuratura, Avocatura*) au fost relevate și instrumentate **24** de acte de corupție.

Totodată, au fost întreprinse măsuri operative în cadrul cărora au fost acumulate probe cu caracter operativ în perspectiva documentării activității ilicite a acestora sub aspect penal, conform prevederilor Codului de procedură penală. De menționat că măsurile operative de investigație sunt anevoioase și necesită o perioadă mai îndelungată de documentare pentru obținerea rezultatului final.

Dificultăți: Cadru legislativ (legislația existentă referitoare la imunitățile acordate judecătorilor și procurorilor), refuzul persoanelor de a conlucra la documentarea actelor de corupție în sistemul judecătoresc din considerentele nefuncționării mecanismului legal de apărare a martorilor, părții vătămate etc.;

➤ ***Monitorizarea situației pe piața produselor alimentare privind legalitatea introducerii în țară a acestor produse pe teritoriul Republicii Moldova, în special de pe teritoriul Ucrainei. Depistarea cazurilor de contrabandă cu produse alimentare și implicarea în aceste cazuri a colaboratorilor serviciului vamal și de grăniceri;***

Comentarii: La compartimentul demascarea și anihilarea schemelor frauduloase de import a mărfurilor în care sunt implicați colaboratori ai Serviciului Vamal sau persoane cu înalte funcții de răspundere, prin acțiunile cărora prejudiciază bugetul de stat și defăimează imaginea instituțiilor publice în care activează, pe parcursul perioadei de raport colaboratorii Centrului au fost antrenați în examinarea citorva scheme frauduloase de import a mărfurilor în care sunt implicați colaboratori ai Serviciului Vamal, precum și cu înalte funcții de răspundere.

În domeniul vamal, organele Centrului au pornit **9** dosare penale de corupție. De menționat:

- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de **corupere pasivă** de către **inspectorul Biroului Vamal Briceni, Andrei Mașcov**, care a extorcat **550 dolari SUA** de la cet. Victor Babuci, pentru neîndeplinirea obligațiilor vamale;

- cauza penală privind săvârșirea **abuzului de serviciu** de către **inspectorul Biroului Vamal Leușeni, Eugen Nistor**, care a folosit intenționat situația de serviciu în interes personal la importul unui automobil cu perceperea plăților vamale diminuate.

- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de creare sau conducere a unei organizații criminale de către inspectorul principal al **Secției aprecierea valorii în vamă a mărfurilor a Serviciului Vamal, cet. Ghenadie Osoianu**, care, prin înțelegere prealabilă cu șeful Sectorului investigații operative a **Direcției fraude vamale a Serviciului Vamal, cet. Marcel Pulbere și inspectorul principal al aceleiași subdiviziuni, cet. Vadim Vdovii**, în perioada 2006-2008, a trecut peste frontiera vamală prin contrabandă a mărfurilor în sumă de circa **50,0 mln lei**;

- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de contrabandă de către persoane neidentificate, care activau din numele „**Bolgravo**” S.R.L, trecând peste frontiera vamală mărfuri în proporții deosebit de mari, eludând controlul vamal (art. 248 alin. (5) Cod penal).

De asemenea, au fost inițiate urmăriri penale în privința unor grupuri de persoane care practicau traficul ilicit de mărfuri. De menționat:

- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de contrabandă de către cet. Anatolie Bartaș, în complicitate cu cet. **Igor Șevciuc, Tamara Crutaia și Vladimir Perumbei**, care au trecut peste frontiera vamală mijloace bănești în sumă de peste **210 mii euro**;

- cauza penală pornită pe faptul trecerii de către cet. **Culev Denis** peste frontiera vamală a Republicii Moldova a **11 unități de transport** cu folosirea frauduloasă a documentelor;

- 2 cauze penale privind săvârșirea infracțiunii de contrabandă de către o **persoană neidentificată, în complicitate cu un cetățean al Ucrainei**, care, eludând controlul vamal, au întreprins tentativa să treacă prin contrabandă peste frontiera de stat în Ucraina 89 mii de pachete de țigări „**Plugarul**” în valoare de **97 mii lei**.

Pe parcursul trimestrului IV 2009 au fost activizate măsurile de contracarare a traficului ilicit de mărfuri, inclusiv în domeniul circuitului de metale prețioase, fiind depistată infracțiunea de contrabandă comisă de către persoane neidentificate, care, în perioada 2008-2009, fără a declara importul, eludând controlul vamal au introdus în țară **386 kg bijuterii de aur și 418 kg de bijuterii de argint**, neachitând astfel taxele vamale, TVA și accizele, cauzând intereselor publice daune în proporții deosebit de mari.

Centrul a finisat urmărirea penală pe cauza pornită privind faptul de creare și conducere a unei organizații criminale, compusă din **19** colaboratori ai Serviciului Vamal, care pe parcursul anilor 2006-2008, folosind situația lor de serviciu, au favorizat introducerea prin contrabandă a mărfurilor de larg consum în valoare totală de **26. 252. 345 lei**.

- ***Documentarea activităților ilicite a funcționarilor din cadrul Serviciului Fiscal care acordă protecție, favorizează filiere de firme delictive, precum și depistarea schemelor de restituire ilegală a TVA, în care sînt implicați reprezentanții serviciului nominalizat***

Comentarii: În perioada de raport, colaboratorii Centrului au participat la instrumentarea a două cazuri cu participarea funcționarilor din cadrul Serviciul Fiscal, și anume:

- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de **corupere pasiva, prevăzute în art. 324 alin (2) Cod penal**, de către inspectorul fiscal al **Oficiului Fiscal Botanica**, mun. Chișinău, cet. **Emilian Ciocănel**, care a pretins de la cet. Valentin Rotaru 10 mii lei, pentru a nu include tranzacția de vânzare - cumpărare a casei de locuit - proprietate personala a acestuia, la calcularea și achitarea impozitului pe venit pentru anul 2008, respectiv sa-l absolve de achitarea impozitului corespunzător ca persoana fizica. La moment cet. E. Ciocănel se cercetează în stare de libertate;

- cauza penală privind săvârșirea **infracțiunii de fals în actele publice, prevăzute în art. 332 alin. (1) Cod penal**, de către **factorii de decizie ai IFS Taraclia**, care în luna iulie 2006, știind cu certitudine ca CAP "Valea - Perjei Veche" la 24.07.2006 avea datorii la bugetul de stat în suma de 368,6 mii lei, au introdus intenționat, în certificatul nr. 188 din 24.07.2006, date vădit false privind lipsa datoriilor la buget.

- ***Combaterea corupției, actelor de protecționism și alte delictes în sistemul penitenciar în conformitate cu propunerile survenite ca urmare a studiului analitic efectuat.***

Comentarii: Ca urmare a măsurilor operative de investigație întreprinse de ofițerii Centrului, la 27.01.2009 a fost pornită cauza penală, în temeiul **art. 326** al.(2) CP, în privința șefului Serviciului logistică al Penitenciarului nr. 11 din mun. Bălți, cet. **Borislav Topală**, care prin estorcare a pretins și a primit de la cet. Cozma Andrei bani ce nu i se cuvin în sumă de **3000 dolari** SUA, afirmând că are influență asupra unor factori de decizie din cadrul Departamentului Instituției Penitenciare la adoptarea unor decizii cu privire la schimbarea locului de ispășire a pedepsei a condamnatului Pitcaciuc Ion și eliberarea acestuia din detenție înainte de termen;

Totodată, la 24.08.2009 a fost pornită cauza penală în temeiul **art. 324** alin. (2) lit. c) CP., pe faptul **coruperii pasive**, comisă de către colaboratorul Penitenciarului nr. 13, mun. Chișinău, **Vlas Veaceslav Gheorghe**, care a fost reținut în flagrant.

La moment se întreprind măsuri concrete întru ridicarea potențialului de monitorizare și documentare a funcționarilor vulnerabili de a comite acte de corupție.

- ***Monitorizarea continuă a prețurilor la produsele social - importante inclusiv a medicamentelor pe piața internă de consum și respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 547 din 04.08.1995 „Cu privire la măsurile de coordonare și reglementare de către stat a prețurilor (tarifelor)” de către agenții economici cu scopul de a depista și contracara încălcări ale legislației în vigoare.***

Comentarii: Ca exemplu poate servi instrumentarea de către colaboratorii centrului a **Î.C.S. „Construct - Arabesque” S.R.L.**, are, în perioada 2007-2009 a aplicat un adaos comercial majorat la realizarea cimentului gri și cărămizii în valoare totală de **11 484,72** lei. Astfel, Î.C.S. „Construct - Arabesque” S.R.L., a încălcat punctul 3 al Hotărârii Guvernului nr. 547 din 04.08.1995 „Cu privire la măsurile de coordonare și de reglementare de către stat a prețurilor (tarifelor)”. Materialele reviziei se examinează conformitate cu prevederile art. 274 CPP.

Tot la acest compartiment menționăm și inițierea de către Centru a unui complex de acțiuni în scopul monitorizării corectitudinii de formare a prețurilor la preparatele farmaceutice și parafarmaceutice.

S-a convocat o ședință cu toți managerii celor mai mari întreprinderi farmaceutice din țară, avertizând administrația acestora despre controalele demarate de Centru, solicitându-se neadmiterea abuzurilor care ar putea impulsiona o creștere exagerată a prețurilor la medicamente.

De asemenea, Centrul a lansat linia fierbinte, ca urmare fiind înregistrate peste 72 de apeluri telefonice, care, fiind verificate operativ, s-au confirmat parțial. Astfel, 95 la sută din ele s-au referit la majorarea prețurilor pentru anumite medicamente, în restul cazurilor, ce constituie 5%, - la lipsa în farmaciile din republică a anumitor denumiri de medicamente, în special, cele antivirale și utilizate în tratament.

În pofida mediatizării masive a activității în direcția vizată, zeci de agenți economici au ignorat mesajul Centrului și au continuat să admită nereguli în activitate, încălcând flagrant legislația în vigoare. S-au efectuat controale operative inopinate la 250 de farmacii amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, dintre care 5 depozite farmaceutice. În cadrul controalelor menționate, s-a verificat atât legalitatea formării prețului de eliberare cu amănuntul a produselor farmaceutice, cât și legalitatea formării prețurilor de achiziție pentru medicamente de către întreprinderile importatoare, existența stocurilor a medicamentelor suprasolicitate. Ca urmare a verificărilor inițiate la 16 farmacii, amplasate preponderent în raioanele de Centru și Nord a Republicii, a fost stabilită marfă (inclusiv și preparate antivirale și utilizate în tratamentul simptomatic al gripei) fără acte de proveniență legală în sumă de peste 73 mii lei, medicamente la prețuri majorate, iar în 9 farmacii s-au depistat medicamente fără utilizarea aparatului de casă și

control, persoanele responsabile fiind trase la răspundere contravențională, cu **înaintarea Camerei de Licențiere** a propunerilor de retragere a licenței în baza prevederilor **art. 14/3 lit. f) a Legii cu privire la activitatea farmaceutică**.

➤ ***Organizarea verificărilor legalității gestionării fondului funciar și patrimoniului aflat în proprietatea administrației publice locale***

Comentarii: Altă activitate a Centrului, în perioada de raport, constituie verificarea legalității gestionării fondului funciar și patrimoniului aflat în administrația organelor publice locale afit în municipiul Chișinău (Primăria or. Durlești; Primăria comunei Băcioi ; primăria or. Codru și Primăria or. Chișinău (2), cât și în raioanele Strășeni, Nisporeni și Strășeni, Cimișlia, Telenești Primăria or. Dubăsari, Criuleni , Hîncești. În total, în perioada de raport, au fost efectuate **109** verificări cu pornirea a **24** de cauze penale.

În marea majoritate a încălcărilor depistate și actelor de corupție din acest domeniu țin de atribuirea ilegală a terenurilor pentru construcția diferitor obiective comerciale, precum și înstrăinarea la prețuri diminuate a încăperilor cu destinație nelocativă. Ca exemplu servesc următoarele cazuri:

- urmărirea penală în privința președintelui Întovărișirii Pomicole "Poiana Nucului", Daria Ilarionova, care și-a depășit în mod vădit limitele, drepturile și interesele ocrotite de lege, fapt care cauzat daune în proporții considerabile drepturile și interesele ocrotite de lege ale persoanelor fizice, anume prin repartizarea unor loturi pomicole mai multor persoane;

- urmărirea penală în privința primarului sat. Trușeni, mun. Chșinău, pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu prin înstrăinarea a două sectoare de teren cu suprafața de 600 m² fără a convoca ședința Consiliului local care este împuternicit de a decide asupra cumpărării sau vânzării bunurilor ce fac parte din patrimoniul public;

- urmărirea penală în privința persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Primăriei or. Orhei, pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu, care au expus la licitație terenurile la un preț mai mic de cât cel prevăzut, astfel fiind adus prejudiciu bugetului local în sumă de **102170** lei. etc.

În cadrul verificărilor a fost sancționat arhitectorul primăriei Durlești în temeiul prevederilor art. 174 (17) C.C.A.;

Au fost efectuate controale tematice la SRL „Metacomimpex”, la fundația copiilor „Pleinar”.

În comun cu fostul Minister al Administrației Publice Locale au fost examinate imperfecțiunile reglementărilor privind modul de gestionare a fondului funciar și înaintate propuneri Guvernului.

➤ ***Monitorizarea permanentă a agențiilor de turism, inclusiv a acelor care practică activitatea de plasare în câmpul muncii a cetățenilor în țară și / sau străinătate cu scopul prevenirii și contracarării încălcărilor legislației.***

Comentarii: În scopul realizării stipulărilor procesului-verbal al ședinței republicane a Consiliului Suprem de Securitate din 17.10.2008 privind traficul de ființe umane, în perioada de raport, Centrul în comun acord cu reprezentantul Camerei de Licențiere și Ministerului Culturii și Turismului s-au efectuat controale inopinate privind legalitatea activității în domeniul acordării serviciilor de turism la 45 de agenți economici, la 11 li s-au retras licența: SRL „Vacanțe și Călătorii”, SRL „Accipiter”, SRL „Happy Tour”, SRL „Pelasgo-tur”, SRL „Berltom-Plus”, SRL „Lalest”, SRL „Policuvînt”, SRL „Rixos-Tur”, SRL „Univeda”, SRL „Getamos” și SRL „Turclub”.

➤ ***Documentarea infracțiunilor comise în domeniul telecomunicațiilor și informaticii, în special traficului internațional, având în vedere modificările Codului penal***

Comentarii: La 27.03.2009 a fost pornită urmărirea penală pe faptul coruperii pasive comise de către factorii de decizie ai **Consiliului coordonator al Audiovizualului**, infracțiune prevăzută de lit. b) alin. (3) **art. 324 Cod penal**. La 25.08.2009 a fost pornită urmărirea penală în privința ex-directorului **S.A. „Moldtelecom”**, cet. Ursachi Gheorghe Semion, conform elementelor infracțiunii prevăzute de alin. (1) art. 331 Cod penal, pe faptul eschivării de la prezentarea declarațiilor cu privire la proprietăți, pentru perioada 2004-2009. Totodată, a fost pornită urmărirea penală în privința factorilor de decizie ai **S.A. „Moldtelecom”**, conform elementelor infracțiunii prevăzute de lit. b) alin. (3) art. 335 Cod penal, pe faptul folosirii intenționate a situației de serviciu în interes material, soldat cu cauzarea întreprinderii a unui prejudiciu în proporții deosebit de mari.

De către Centru actualmente se examinează materialele privind activitatea dubioasă a unor agenți economici, care prestează servicii în domeniul IP – telefonie, îndreptată spre restituirea ilegală a unor sume considerabile din buget.

- ***Monitorizarea și analiza situației în implementarea proiectelor de finanțare națională și internațională ce țin de construcția sistemelor de apeduct, canalizare și gazificare în toate localitățile republicii, în scopul preîntâmpinării acțiunilor de încălcare a legislației de către persoane cu funcții de răspundere din domeniul dat.***

Comentarii: În conformitate cu Programului Național de Gazificare „Satul moldovenesc” și Hotărârii Guvernului nr.715 din 16.06.2008, întru monitorizarea situației privind desfășurarea procesului de gazificare a Republicii Moldova, Centrul a executat poruncile parvenite de la Guvernul Republicii Moldova privind verificarea procesului de gazificare a localităților și agenților economici implicați în acest domeniu. Astfel, în rezultatul efectuării controlului activității Î.I. „Ana Șendrea”, în cadrul căruia au fost stabilite încălcări în domeniul de activitate în comun cu reprezentanții Ministerului Economiei și Comerțului și Camerei de Licențiere, în baza deciziilor adoptate, întreprinderii menționate i-au fost retrase licențele privind activitatea de proiectare pentru rețele tehnico-edilitare, precum și pentru activitatea topogeodezică și cartografică.

Printre încălcări depistate, în rezultatul măsurilor și acțiunilor întreprinse, s-a stabilit că, S.R.L. „Moldovatransgaz” a încheiat cu S.R.L. „Drotex” contract de antrepriză pentru executarea lucrărilor de construcție-montaj la gazoductul de presiune înaltă Bălți-Ungheni.

Ca urmare, S.R.L. „Drotex” a executat lucrările cu încălcarea regulilor tehnologice, prescripțiilor de a stopa lucrările, precum și alte încălcări.

Ulterior, lucrările au fost stopate, iar prin decizia nr. 1109 din 03.04.2009, Camera de Licențiere a retras licența firmei „Drotex” S.R.L.

În prezent, Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, la solicitarea Centrului, efectuează expertiza proiectului construcției rețelelor de gaze naturale din localitatea Biruința raionul Sîngerei și verifică volumele de lucrări și costul acestora la construcția conductei de gaze menționate.

De asemenea, în perioada de raport a fost instrumentată cauza penală în temeiul art. 191 al (5) CP pe faptul că, în perioada 2007-2008, persoane cu funcții de răspundere din cadrul ÎM „Apă – Canal” din or. Edineț, folosind situația de serviciu, prin falsificarea contractelor de vânzare-cumpărare și a actelor de achiziție, au însușit ilegal mijloace bănești în sumă de 152017 lei, cauzând întreprinderii daune în proporții deosebit de mari.

Totodată, au fost examinate petiții ale cetățenilor și demersuri ale întreprinderilor și organizațiilor, ca rezultat fiind satisfăcute cerințele acestora, apărute drepturile și interesele legale, manifestate prin excluderea tergiversării dării în exploatare a obiectivelor, precum și aplicarea tarifelor pentru lucrările executate, în corespundere cu legislația Republicii Moldova.

- ***Verificarea, documentarea și contracararea activității ilicite a subiecților ce practică activități cu metale și pietre prețioase inclusiv activități de amanet***

Comentarii: Centrul, în comun cu Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanțelor a participat la examinarea procesului recepționării, marcării și eliberării articolelor din metale și pietre prețioase, au verificat corectitudinea aplicării legislației în vigoare, în primul semestru al anului 2009, au fost înaintate propuneri și ulterior modificate prevederile Legii nr.282-XV din 22.07.2004 cu privire la regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase. Astfel, din 13.03.2009 au fost introduse anumite restricții față de persoanele fizice și juridice la predarea de către acestea a articolelor giuvaere spre marcarea (art.13 al Legii menționate). De asemenea, au fost introduse unele modificări legate de retragerea licenței de activitate în domeniul menționat la agenții economice la care s-au depistat în comercializare articole giuvaere în lipsa marcajului de stat sau cu marcaj fals, sau în lipsa documentelor de proveniență legală (art.17) .

Concomitent, în scopul monitorizării informației privind corectitudinea activității persoanelor fizice și juridice în domeniul menționat, predării spre marcarea a articolelor din metale și pietre prețioase de către aceștia, lunar se recepționează și se prelucrează informația de la Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării privitor la cantitatea de articole predate pentru marcarea, documentele de proveniență a acestora.

Astfel, în rezultatul controalelor efectuate, au fost depistate și ridicate articole din metale prețioase fără marcaj de stat sau cu marcaj fals, inclusiv: articole de aur cu greutatea totală de **1719,75 gr.** și articole de argint cu greutatea totală de **1180,47 gr.**, în sumă totală de **753543 lei.** În rezultatul examinării materialelor controalelor, au fost adoptate **25** de decizii administrative, fiind confiscate articole giuvaere în valoare totală de **1.450.827 lei,** aplicate amenzi persoanelor vinovate în sumă de **180500 lei.**

Totodată, de menționat în acest context despre verificarea inopinată a unității comerciale din or. Fălești ÎI “Morteanu”, unde au fost depistate 625 de articole din metale prețioase în cantitate aproximativă de 1 kg 388,15 gr. în valoare de circa 500 mii lei, și „Aureola Orhei” SRL din or. Rezina - 48 de articole din metale prețioase în cantitate de 169, 63 gr. sumă totală de 81.860 lei care s-au dovedit a fi fără etichete plombate și fără indicarea producătorului, totodată fiind suspecte în ce privește lipsa imprimatului marcajului de stat a Republicii Moldova aplicate de Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanțelor, fiind încălcate prevederile legislației ce reglementează activitatea de comercializare a articolelor din metale prețioase și a pietrelor prețioase.

➤ ***Monitorizarea situației pe piața produselor petroliere privind legalitatea introducerii în țară a carburanților pe întreg teritoriul Republicii Moldova***

Comentarii: În domeniul vizat, ca urmare a măsurilor operative de investigații, la Î.M. „**Rompetrol Moldova**” S.A., s-a constatat, depășirea ratei rezonabile de rentabilitate, fixată de legislație pentru afacerile de pe piața produselor petroliere în Republica Moldova. Astfel, în anul 2008, societatea verificată nu a înregistrat în evidență în modul convenit profitul de **24, 2 mln. lei.** Astfel, prin admiterea încălcărilor menționate, a fost atinsă o rată a rentabilității de 13,97% și obținut un profit ilicit din activitatea pe piața produselor petroliere în mărime de **9 878 277 lei.**

Pentru încălcările stabilite, în conformitate cu prevederile art.10 alin.(6) din Legea nr.845-XII din 03.01.1992cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, agentului economic i-au fost aplicate sancțiuni economice în mărimea venitului ilicit de 9 878 277 lei și amendă în aceeași mărime .

Totodată, ca urmare a monitorizării activității de introducere a produselor petroliere și carburanților pe teritoriul Republicii Moldova de către Centru a fost instrumentată cauza penală privind delapidarea averii străine în proporții deosebit de mari, manifestate prin depistarea în cadrul inventarierii a unui neajuns de motorină în cantitate de 149 tone 350 litri, în sumă totală de **1.472.709 lei,** destinată pentru sectorul agricol.

Astfel, în privința persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul filialei nr. 2 a Î.S. „Moldresurse”, în temeiul art. 191 al (5). la 22.07.2009 a fost pornită cauza penală.

- *Prevenirea și combaterea actelor de corupție în domeniul educațional, monitorizării activității persoanelor cu funcții de răspundere la administrarea patrimoniului. fostului Minister al educației și tineretului și subdiviziunilor acestuia , utilizarea mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat și local*

Comentarii: Referitor la prevenirea și combaterea actelor de corupție în domeniul educațional, monitorizării activității persoanelor cu funcții de răspundere la administrarea patrimoniului de fostul Minister al Educației și Tineretului și subdiviziunilor acestuia, utilizarea mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat și local, În această perioadă subdiviziunile Centrului au fost instrument **23** de dosare în temeiul articolelor **324 al.(2), lit.b,c)** Cod penal „**Corupere pasivă**” art. **326**, Cod penal art. **328)** Cod penal art **361 al. (1), al.(2))** Cod penal.

De menționat la capitolul dat cazul de rezonanță socială sporită investigat de colaboratori Centrului în această perioadă privind descoperirea și anihilarea unei scheme ilegale de fraudare a examenelor de bacalaureat cu implicarea directă a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul ministerului sus-menționat, fapt pentru care au fost menționați cu distincții de stat un grup de ofițeri ai Centrului.

Un alt caz de combatere a coruperii pasive constă în reținerea în flagrant delict a directoarei unui Liceu din Chișinău, cet **Covalenco Maria** în momentul extorcării și primirii sumei de **1570** euro de la cet. Melnic Natalia, pentru ca să influențeze funcționari din domeniul instituțiilor de învățământ, ca aceștea să îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiunile lor de serviciu și anume s-o transfere pe Natalia Melnic la o altă instituție de învățământ

- *Relevarea actelor de corupere și întreprinderea măsurilor de prevenire în domeniul asistenței medicale, monitorizarea procesului de organizare și efectuare a licitațiilor publice pentru procurarea din surse bugetare a tehnicii, utilajului medical, produselor farmaceutice, lucrărilor și serviciilor pentru necesitățile instituțiilor medicale și curative, contracararea traficului ilicit de medicamente, a fraudelor ce țin de importul, plasarea acestora pe piață*

Comentarii: Centrul, în calitate de instituție cu specific concret și competențe atribuite prin lege, și-a axat și în acest an toate eforturile pe depistarea cadrelor corupte din instituțiile medicale și, totodată, să instruiască aceiași lucrători medicali în spiritul intoleranței și neacceptării coruperii lor.

Astfel, în anul 2009, specialiștii CCCEC au organizat **7** seminare cu tematică anticorupție pentru specialiști din diverse instituții ale sistemului medical, cu instruirea în cadrul acestora a **308** persoane.

În scopul monitorizării și prevenirii comiterii actelor de corupție în domeniul prestării serviciilor medicale și farmaceutice prevăzute de Programul Unic de Asigurare în Medicină, Centrul întreprinde acțiuni continue, inclusiv și la clinicele medicale, monitorizează situația în domeniu și anume:

- corectitudinea acordării serviciilor medicale de către instituțiile medicale de stat, inclusiv cele private;
- procesul de expertizare, reexpertizare a gradelor de invaliditate;
- legalitatea administrării patrimoniului instituțiilor sanitaro publice de stat de către funcționari;
- procedura desfășurării achizițiilor publice la Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Medicamentului, Ministerul Sănătății, în cadrul grupurilor de lucru,
- acțiunile ce țin de implementarea dinamică a Sistemului informațional automatizat de evidență a medicamentelor.

Un caz de rezonanță socială sporită, pe parcursul perioadei de raport, ca urmare a măsurilor de investigație întreprinse, s-a stabilit că în cadrul instituției Medico - Sanitare Publice „**Institutul Oncologic**” a fost organizată și implementată o schemă de irosire a mijloacelor financiare publice, astfel cauzând daune în proporții deosebit de mari bugetului național. Ca urmare a reviziei economico-financiare efectuate și a concluziilor experților Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, s-a stabilit că medicii Institutului n-au respectat schemele de tratament aprobate prin instrucțiunile producătorului autorizate și de Ministerul Sănătății, ca urmare prejudiciind bugetul de stat și de asigurări în medicină în sumă totală de **2 200 000 lei**.

Printre acțiunile de corupție în **organele de ocrotire a sănătății și instituțiile medicale** s-au depistat **5 acte de corupție**, dintre care remarcăm:

- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de neglijență în serviciu comisă de către **factorii de decizie ai Ministerului Sănătății**, care, la 21.10.2008, au procurat utilaj medical (instalații de radiodiagnostic mobile) la un preț exagerat cu circa **2,5 mln lei**;
- cauza penală pornită pe faptul **abuzului de serviciu** comis în perioada anilor 2005-2006 de către **medicul - șef al Institutului Psihoneurologic din satul Bădiceni, Iurie Maistru**, care, folosind situația de serviciu, intenționat a înaintat unele oferte din numele său și a rudelor sale;
- cauza penală privind săvârșirea infracțiunii de **corupere pasivă** de către **sora medicală superioară a Internatului Psihoneurologic din mun. Bălți, cet. V. Țurcan**, care a pretins și primit **300 euro** de la cet. Bejan Iurie, pentru favorizarea angajării ultimului în serviciu.

Concomitent, în anul 2009 a fost monitorizată organizarea și desfășurarea de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a licitațiilor publice cu privire la procurarea medicamentelor și preparatelor de uz veterinar, a utilajului și altor bunuri necesare pentru activitatea Serviciului Veterinar de Stat și Centrului Republican de Diagnostică Veterinară întru prevenirea și combaterea eventualelor abuzuri comise la acest capitol de către funcționarii publici cu primirea măsurilor de rigoare în privința acestora, care în scopuri personale sau materiale se implică în favorizarea sau promovarea unor întreprinderi participante la astfel de licitații

➤ ***Monitorizarea implementării proiectelor de finanțare, întru prevenirea cazurilor de fraudare de către persoanelor cu funcții de răspundere ce gestionează întreprinderile din domeniul energetic***

Comentarii: Centrul în comun cu reprezentanții fostul Minister al Economiei și Comerțului a monitorizat situația privind implementarea proiectelor de finanțare, întru prevenirea cazurilor de fraudare de către persoane cu funcții de răspundere ce gestionează întreprinderile din domeniul energetic. Astfel, au fost efectuate un șir de măsuri operative de investigație, precum și măsuri de analiză întru depistarea gradului real de insolvabilitate a întreprinderilor din cadrul sistemului electroenergetic.

Totodată, se elaborează un mecanism de încurajare a angajaților întreprinderilor din domeniul energetic, în vederea colaborării cu organele de drept, prin sesizarea cazurilor de corupție și crimelor economice.

Au fost desfășurate acțiuni și măsuri operative de investigație în scopul verificării procedurii de achiziționare a lucrărilor de construcție, montaj și reparație a liniilor electrice, lucrărilor de proiectare, reconstrucție și construcție a obiectelor tehnice speciale în cadrul realizării Proiectului Energetic II de către factorii de decizie ai **Î.S. „Moldelectrica”**, a altor întreprinderi de stat și particulare care au fost implicate în realizarea proiectului menționat, stabilindu-se încălcări la elaborarea și adoptarea de către Î.S. „Moldelectrica” a unui cadru normativ clar și univoc destinat achizițiilor de utilaj, materiale, lucrări și servicii, prin care nu este asigurată transparența la organizarea și desfășurarea licitațiilor, îndeosebi, în ceea ce privește stabilirea unor criterii clare și

unice de desemnare a câștigătorilor și de primire a deciziilor pentru procurarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor.

Printre încălcările depistate, ca urmare a controalelor desfășurate s-au identificat următoarele:

- încălcarea regulilor la achiziționare a lucrărilor de construcție, montaj și reparație a liniilor electrice, lucrărilor de proiectare, reconstrucție și construcție a obiectelor, altor servicii privind desfășurarea licitațiilor de procurare;

- neasigurarea transparenței la organizarea și desfășurarea licitațiilor la achiziționarea lucrărilor și bunurilor.

Ca urmare a încălcărilor depistate, s-a decis efectuarea expertizei volumelor și lucrărilor efectuate, fiind stabilite încălcări nejustificative de utilizare a coeficienților.

Astfel, la 18.06. 2009 a fost pornită cauza penală nr. 2009036445, în temeiul art. 329 al (2) lit. b) CP pe faptul neglijenței în serviciu comise de către factorii de decizie a Î.S. „Moldelectrica”, manifestate prin efectuarea achizițiilor mărfurilor lucrărilor și serviciilor în anii 2006-2007 cu abateri semnificative de la prevederile regulamentare și legale, precum și în temeiul art. 191 al. (5) CP pe faptul delapidării averii străine în proporții deosebit de mari, manifestate prin acceptarea neîntemeiată a cheltuielilor neprevăzute pentru construcții provizorii și pentru îndeplinirea devizului de proiect.

➤ ***Documentarea cazurilor de corupție și protecționism din partea persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul instituțiilor abilitate în monitorizarea supravegherea băuturilor alcoolice, alcoolului etilic și a produselor derivate din el***

Comentarii: Pe parcursul perioadei de raport colaboratorii Centrului au instrumentat și pornit următoarele dosare: **1) art. 191 alin. (5) Cod penal** – „Delapidarea averii străine – 1 dosar; **2) art. 196 alin. (3) Cod penal** – „Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere” – 1 dosar, **3) art. 329 alin 2 lit. b) „Neglijență în serviciu”** – 2 dosare; **4) art. 361 alin (2), lit. a) Cod penal** „Confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor false” – 1 dosar.

Implementarea Strategiei de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

Conform Planului de implementare a Strategiei de prevenire și combatere a spălării banilor, s-au întreprins un șir de măsuri printre care:

În perioada de raport au fost recepționate peste **8 mln** formulare de la instituțiile bancare, **403** de la companiile de asigurare.

Totodată, din totalul de formulare recepționate, **294.628** În rezultatul activității operative de investigație, colaboratorii Serviciului au remis Direcției generale urmărire penală **35** de materiale pentru examinare în conformitate cu prevederile art. 274 CPP, fiind pornite **15** cauze penale:

Întru stabilirea obligațiilor fiscale au fost solicitate Inspectoratul Fiscal Principal de Stat efectuarea reviziilor la **53** de firme, fiind calculate preventiv la buget peste **25 mln** lei.

De asemenea, au fost pregătite și remise în adresa IFPS informații periodice cu privire la **4 mii** de tranzacții de ridicare a numerarului, efectuate de către agenții economici autohtoni, în sumă ce depășește peste **100 mii** lei/operațiunea.

În perioada de raport a fost elaborat Proiectul Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, care actualmente se află în stadiu de finisare și aprobare.

Activitatea analitică și de prevenire

În baza acordurilor de colaborare semnate de către Centru și alte organe naționale de drept, la solicitarea Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale și Serviciului Informații și Securitate au fost elaborate și transmise acestora **131** de informații analitice în privința a **786** de persoanelor fizice și juridice, inclusiv cetățeni străini implicați în diferite tranzacții suspecte.

Se efectuează activ analiza informației analitice întru prevenirea faptelor și tendințelor frauduloase, fapt ce s-a soldat cu elaborarea a **18** note analitice complexe privind tipologii de convertire și transfer a valutei din zona transnistreană, situația pe piața caselor de schimb valutar, scheme ilegale de săvârșire a infracțiunilor care generează venituri ilicite de proporții, cu implicarea mai multor agenți economici, inclusiv înregistrate în zonele off - shore.

În această perioadă au fost verificate unele instituții financiare privind respectarea legislației de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, ca urmare au fost întocmite și transmise Băncii Naționale a Moldovei, ca organ de supraveghere, **6** sesizări privind încălcările comise de către unele case de schimb valutar, precum și nerespectarea legislației de prevenire și combatere a spălării banilor de către băncile comerciale „Comerțbank”, „EuroCreditbank”, „Energbank” și „Banca de Economii”.

Totodată, BC „Comerțbank” S.A., fiind identificată în relații cu pseudosistemul bancar din regiunea transnistreană, în baza sesizării Centrului, conducerea a fost avertizată, iar banca - sancționată cu **532 mii lei**.

În cadrul măsurilor de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului, în comun cu CNPF privind respectarea Legii nr. 190-XVI din 26.07.07 „Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului” la 11 companii de asigurare, fiind stabilite încălcări la companiile „ASITO”, „Donaris Group”, „Garanție”, „Moldova Astrovaz”, „Artas”, „Grawe Carat”. Ca urmare, persoanele cu funcții de răspundere au fost trase la răspundere administrativă în conformitate cu prevederile art.162/15 CCA.

Deasemenea, în comun cu Institutul Național de Standardizare și Metrologie au fost inițiate controale la societățile ce practică activități în domeniul jocurilor de noroc privind respectarea legislației fiscale.

A fost elaborat și publicat, Raportului de activitate a SPCSB pentru anul 2008.

Crearea și actualizarea cadrului normativ

În vederea includerii răspunderii administrative pentru încălcarea prevederilor Legii nr. 190 – XVI „Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”, a fost elaborat proiectul de modificarea a Codului contravențional din 24.10.2008, prin includerea unui nou articol.

A fost pregătit și definitivat proiectul Hotărârii Guvernului referitor la aprobarea Planului de acțiuni pentru anul 2009 privind realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, care a fost adoptată la 23.04.09.

A fost aprobată Metodologia de efectuare a procedurilor de analiză a tranzacțiilor suspecte, limitate și cumulative, de sistare și de transmitere a rapoartelor de analiză financiară efectuate.

Colaborarea internațională

În perioada 16-20 martie curent, reprezentanții Centrului, au participat la cea de-a 29-a ședință plenară a Comitetului MONEYVAL, care a avut loc în or. Strasbourg, Franța.

În perioada 25-29 mai curent, Centrul a participat la Ședința Plenară a Grupului EGMONT, care a avut loc în or. Doha, Qatar, s-a participat la seminarul-instruire „Tipologii privind spălarea banilor și finanțarea terorismului și evaluarea riscurilor acestora”, organizat de către Fondul Monetar Internațional.

În perioada 8-10 iunie curent, s-a participat la 10-ea ședință Plenară a Grupului Euroasiatic de tip FATF, care a avut loc în or. Sankt-Peterburg, Federația Rusă.

În perioada 22 – 26 iunie curent, la invitația Joint Vienna Institute reprezentatul Serviciului a participat la seminarul privind analiza cadrului legal al sistemului CSB/CFT, organizat de către Fondul Monetar Internațional.

Delegația Republicii Moldova, reprezentată de către colaboratorii Serviciului și consilierul Președintelui RM pe probleme financiare, în perioada 22-26 iunie curent, au participat la ședința Plenară a Grupului de Acțiune Financiară (FATF), care a avut loc în or. Lyon, Franța.

Astfel, urmare a eforturilor depuse de către delegația autohtonă, susținută de delegația comitetului MONEYVAL și a Federației Ruse, Republica Moldova nu a fost inclusă în lista statelor necooperante, ce presupune ulterioara monitorizare în cadrul FATF.

În perioada 7-21 septembrie curent, delegația Republicii Moldova a efectuat o vizită în SUA, ca urmare fiind semnat memorandumul de înțelegere privind schimbul de informații cu serviciul similar (FinCen) din SUA. Totodată, s-a participat la ședința anuală a rețelei neformale de recuperare a activelor provenite din infracțiuni CARIN, care s-a desfășurat în perioada 15-17 septembrie în or. Washington, SUA.

În perioada 07-08 octombrie curent, în or. Ljubljana, Slovenia a avut loc seminarul regional cu genericul „Supravegherea Asigurărilor. Crimele financiare săvârșite în industria asigurărilor”.

Seminarul a fost organizat de către Center of Excellence in Finance (Centrul de excelență în finanțe) de pe lângă Ministerul de Finanțe al Sloveniei și Partenerii pentru Stabilitate Financiară (PFS), USAID.

În perioada 10-12 noiembrie curent, Republica Moldova a participat la cea de a 8-a Reuniune de experți a Comitatului MONEYVAL cu genericile „Spălarea banilor prin intermediul fondurilor de pensii și asigurărilor” și „Spălarea banilor prin intermediul jocurilor de noroc”, care a avut loc în or. Limassol, Cipru. Scopul reuniunii a fost elaborarea unui raport-recomandare pentru țările membre MONEYVAL în domeniul asigurărilor și fondurilor de pensii ca mijloace utilizate în spălarea banilor și finanțarea terorismului.

La reuniune au participat peste 30 de participanți din 17 state-membre MONEYVAL.

Totodată, luând în considerare impactul determinant al firmelor delictive în schemele complexe de evaziune fiscală, contrabandă și spălare a banilor identificate în țară, precum și caracterul lor transnațional, la 23-25 septembrie curent, în or. Chișinău, Centrul în comun cu Europol a organizat un seminar internațional cu genericul „Combaterea fraudării TVA”. La eveniment au participat delegații din 8 țări, precum și reprezentanți ai CCCEC, SIS, SV, IFPS, MAI. Seminarul a avut ca scop identificarea măsurilor comune și eficiente în contracararea fraudelor TVA și a metodelor de săvârșire a acestora. Seminarul nominalizat a fost pe larg mediatizat de mass-media.

De comun cu proiectul MOLICO a început programul de analiză națională a riscurilor care a implicat la nivel strategic instituțiile de competență. Astfel, pe parcursul lunii mai curent, a fost organizată ședința reprezentanților naționali cu participarea experților internaționali în vederea consolidării cunoștințelor în vederea efectuării corecte și coerente a procedurii.

Acest program va permite identificarea zonelor vulnerabile spălării banilor și finanțării terorismului în sectorul financiar- bancar și nebanca. Ulterior, Comitetul MoneyVal în baza programului nominalizat va elabora recomandări pentru Republica Moldova în acest domeniu.

De menționat că aceste proceduri, care demonstrează alinierea standardelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul CSB/CFT, au fost efectuate de puține țări europene.

Pe parcursul anului 2009, Serviciul în procesul investigării diferitor scheme infracționale a adresat 126 de interpelări către serviciile similare din alte țări și, respectiv, a primit spre examinare 48 interpelări din străinătate.

În vederea colaborării internaționale au fost încheiate acordurile bilaterale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului cu autoritățile similare din **Cipru, Kirgistan, SUA, Polonia și Letonia.**

În perioada menționată, Republica Moldova a devenit membru cu statut de observator a sistemului CARIN (Rețeaua Interinstituțională de Recuperare a Activelor), care reprezintă o rețea neformală de contacte și cooperare în aspecte de urmărire a veniturilor provenite din diverse fraude, care cuprinde 46 țări membre, precum și 9 organizații internaționale cu statut de membru asociat.

De asemenea, au fost finalizate tratativele cu Europol obținând accesul on-line la FCIC (**Centrul Europol de Informații privind Crimele Financiare**). Acesta este un „site web” cu acces limitat

doar pentru organele de drept din diferite țări și conține informații utile pentru lucrători operativi în domeniul combaterii spălării banilor și crimelor financiare.

În sarcina Centrului pre văzută pentru luna octombrie 2010 este pusă buna desfășurare la Chișinău a ședinței Grupului de lucru și comitetului Grupului Egmont.

Sporirea capacităților de elaborare, coordonare, implementare și evaluare a politicilor

Una din prioritățile Centrului în anul 2009 a constat în elaborarea în colaborare cu organele centrale de specialitate ale administrației publice și societatea civilă a Planului de acțiuni de implementare a Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Corupției, drept urmare fiind elaborat Proiectul Planului de Acțiuni pentru anul 2010. Astfel, prin scrisoarea nr. 17/4013 din 10.11.2009 a fost remis Planul de Acțiuni autorităților publice spre avizare.

Proiectul Planului de Acțiuni a fost plasat pe pagina web a CCCEC în vederea respectării Legii cu privire la procesul decizional. În egală măsură, proiectul a fost prezentat publicului la Conferința Națională Anticorupție. Totodată, la 14 decembrie 2009, Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție a fost remis Ministerului Justiției pentru avizare și expertiză juridică, iar la 17 decembrie 2009, a fost remis Guvernului spre examinare și adoptare proiectul Hotărârii Parlamentului privind modificarea și completarea Hotărârii Parlamentului nr. 421-XV din 16 decembrie 2004 „Pentru aprobarea Strategiei Naționale de prevenire și combatere a corupției și Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei Naționale de prevenire și combatere a corupției.

De către Centru au fost elaborate:

1) **6 studii analitice** cu abordarea tematicii prevenirii și combaterii fenomenului corupției:

- achizițiile publice în medicină (în comun cu reprezentanții ARMAPAU și Procuratura Anticorupție) și cu asistența Curții de Conturi, SCFR;
- corupția și traficul de ființe umane (cu asistența Procuraturii Anticorupție, Procuraturii Generale, CCTF a MAI);
- sentințele judecătorești în cazurile de corupție (în comun cu Procuratura Anticorupție);
- procedurile de prestare a serviciilor juridice de către avocați în cazurile de la CEDO (cu asistența Ministerului Justiției);
- piața metalelor prețioase și semiprețioase în RM (cu asistența Camerei pentru Supravegherea Marcării Metalelor Prețioase);
- unele aspecte ale pieței tehnologiilor informaționale din Republica Moldova.

2) **3 studii sociologice:**

- *perceperea fenomenului corupției în sistemul educației;*
- *perceperea fenomenului corupției în sistemul medical;*
- *perceperea fenomenului corupției în sistemul business-ului mic și mijlociu.*

Concomitent, în luna noiembrie a fost elaborat Planul Centrului întru implementarea Programului de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pentru anii 2009-2011, aprobat prin Hotărârea Guvernului. 790 din 01.12.2009, implementarea căruia se afla la un control strict.

În vederea sporirii capacităților colaboratorilor Centrului în elaborarea și evaluarea documentelor de politici, pe parcursul anului 2009, 7 colaboratori din subdiviziunile de analiză responsabile de raportare, au participat în cadrul cursurilor de instruire organizate de Academia de Administrare Publică

Optimizarea managementului resurselor umane

Anul 2009 a marcat activitatea Direcției resurse umane cu spectru vast de măsuri ce țin de managementul resurselor umane, în contextul intrării în vigoare a Legii 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și întru executarea Hotărârii Guvernului

nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii menționate. În această ordine de idei, au fost desfășurate mai multe măsuri ce țin de implementarea noilor politici de personal, elaborate la nivel național, care au contribuit considerabil la consolidarea capacităților Centrului și la formarea unui corp de profesioniști bine pregătiți, integri, responsabili, devotați și apti de a se adapta la schimbări dinamice din societate.

Astfel, eforturile de bază au fost axate pe implementarea/perfecționarea procedurilor de personal, cum ar fi:

- ocuparea funcției publice vacante prin concurs;
- stabilirea și monitorizarea perioadei de probă pentru funcționarul public debutant;
- elaborarea, coordonarea și aprobarea fișei postului pentru funcția publică;
- desfășurarea muncii prin cumul a funcționarului public;
- completarea și avizarea statului de personal;
- întocmirea angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională;
- evaluarea performanțelor individuale ale funcționarului public.

➤ ***Desfășurarea activităților de recrutare, selectare, angajare și promovare pe bază de merit și concurs***

Pe parcursul anului 2009 au fost desfășurate **2 concursuri** de ocupare a **24 de funcții vacante** scoase în concurs, la care au participat **95 de candidați**, în rezultat fiind selectați **16** dintre aceștia, care au fost angajați în serviciul C.C.C.E.C.

De asemenea, în cadrul ședințelor Comisiei pentru managementul resurselor umane au fost studiați în scopul angajării **34 de candidați**, dintre care **22** au fost selectați și ulterior angajați.

În total pe parcursul anului 2009 au fost angajate **69 de persoane**. Dintre aceștia:

- **39** ofițeri, inclusiv **6** - prin transfer din alte autorități publice;
- **10** subofițeri;
- **14** angajați civili.

În perioada de raport (la 27.02.2009) a fost finalizat concursul început la 10.10.2008 pentru

➤ ***Evaluarea performanțelor angajaților Centrului***

Întru ajustarea cadrului normativ intern în conformitate cu prevederile Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și întru realizarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în anul 2009, a fost **modificat Regulamentul privind evaluarea performanțelor profesionale, atestarea și promovarea angajaților Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției**, iar în perioada **10 - 23 decembrie 2009** a fost organizată **evaluarea performanțelor profesionale** ale angajaților Centrului, în conformitate cu ordinul Centrului nr.149 din 18.12.2009. În cadrul acestei proceduri, în comun cu conducătorii de subdiviziuni, au fost elaborați indicatorii de performanță pentru colaboratori și pentru funcționarii publici, a fost acordat ajutor metodic și practic în pregătirea și desfășurarea evaluării performanțelor profesionale etc.

Astfel, procedurii de evaluare au fost supuși **427** de angajați care au înregistrat următoarele rezultate:

- 100 angajați au fost evaluați cu calificativul „foarte bine”;
- 298 au fost evaluați cu calificativul „bine”;
- 27 angajați au fost evaluați cu calificativul „satisfăcător”;
- 2 angajați au fost evaluați cu calificativul „nesatisfăcător”.

➤ ***Pregătirea fizică***

În Centru se acordă o atenție deosebită dezvoltării culturii fizice, participării la competiții sportive în echipe și individual.

Astfel, pe parcursul anului 2009 în cadrul Centrului au fost organizate și desfășurate 4 competiții interne:

- Cupa de primăvară la tenis de masă (09-14 martie), la care au participat 8 echipe, 23 de colaboratori,
- Cupa la trageri din arme de luptă (3 aprilie), la care au participat 23 de colaboratori;
- Cupa la mini-fotbal (04-19 septembrie), la care au participat 9 echipe formate din 11 Direcții, precum și echipa Procuraturii Anticorupție;
- Cupa de iarnă la tenis de masă (26.10.09 – 14.11.09), la care au participat 8 echipe, 24 colaboratori.

De asemenea, C.C.C.E.C. a participat la 3 competiții organizate și desfășurate sub egida CSC „Dinamo”, altor organizații sportive:

- Cupa CSC „Dinamo” la tenis de masă (17 aprilie), la care echipa Centrului s-a clasat pe locul III din 8 echipe participante.

- Turneul de vară între amatori la mini fotbal desfășurat sub egida Comitetului Național Olimpic și a C.S.C. „DINAMO” (22.05-21.06.2009), la care echipa Centrului formată din 14 colaboratori s-a clasat pe locul IV din 12 echipe;

- Turneul de crăciun între amatori la mini fotbal desfășurat sub egida Comitetului Național Olimpic (21.11.09 - 27.12.09), la care echipa Centrului s-a clasat pe locul V din 12 echipe.

➤ *Dezvoltarea profesională a colaboratorilor Centrului*

Procesul de dezvoltare profesională se realizează în cadrul instruirii interne și externe. Instruirea internă se realizează prin instruirea generală (pentru tot efectivul) și instruirea specială (în cadrul subdiviziunilor).

Sub aspectul formării profesionale perioada de referință vizează realizarea obiectivelor strategice și satisfacerea necesităților de instruire ale diferitor categorii de personal.

Acest deziderat a stat la baza programării activității de dezvoltare profesională pentru anul curent, fiind elaborate modulele de instruire axate pe subiecte actuale.

În contextul realizării programului de studii pentru dezvoltarea profesională internă și externă a angajaților Centrului au fost realizate un șir de activități de instruire, ansamblul cărora vine să faciliteze formarea unui corp de funcționari profesionist.

În acest sens, la capitolul „pregătirea generală” angajații Centrului au avut posibilitatea să-și perfecționeze măiestria profesională participând la activități de instruire în cadrul modulelor *Strategii și planuri naționale de dezvoltare, programe de activitate, Managementul resurselor umane, Etica profesională și integritate morală, Consolidarea capacității de prevenire a corupției, Drept comunitar și integrare europeană, Pregătirea fizică și de luptă.*

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 42 din 26.01.2009 „Cu privire la comanda de stat” pentru anul 2009 privind perfecționarea profesională a personalului din administrația publică, în perioada de referință au fost delegați la **cursuri de perfecționare în cadrul Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova 37 de angajați** ai C.C.C.E.C., care, în cadrul a **18 cursuri** de acest gen, au studiat arta managementului de performanță în domeniul resurselor umane, planificării strategice, schimbărilor și dezvoltării instituționale la etapa actuală, metode și tehnici de elaborare a actelor normative, precum și metode și tehnici informaționale.

Atenție sporită se acordă și în continuare **instruirii în materie de cunoaștere a limbilor moderne**. În acest sens, au fost negociate condițiile studierii limbii franceze în cadrul „Planului

plurianual pentru franceză în Europa” lansat cu suportul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. De aceste cursuri au beneficiat **8 colaboratori** ai Centrului.

Nu mai puțin importantă este **integrarea angajaților debutanți** în specificul activității Centrului, precum și formarea profesională practică. În această ordine de idei, în perioada 08 - 19.06.2009, 14 - 25.09.2009 și 07 - 18.12.2009 în cadrul Academiei de Administrare Publică a fost organizat cursul de instruire cu tematica „Prevederi legale și practici de lucru în administrarea publică centrală”, destinat funcționarilor publici debutanți, astfel, la acest curs fiind delegați **9 angajați debutanți** din cadrul Centrului. De asemenea, în perioada 15 – 26.01.2009 și 19 – 30.06.2009 **25 de colaboratori** – noi angajați în serviciile operative au participat la cursul de instruire „Activitatea operativă de investigații” la Institutul de formare profesională continuă și cercetări științifice al Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne (ordinul nr. 64 din 08.06.2009 și ord. 118 din 13.10.2009)

Schimbul de experiență cu omologii de peste hotare, studierea bunelor practici atât din țară, cât și de peste hotare sunt asigurate în cadrul programelor și vizitelor de studii, precum și participării angajaților Centrului la diverse întruniri la nivel înalt. În perioada raportată, **57 de angajați** au participat la **34 activități** de acest gen, care s-au desfășurat în străinătate.

Eforturi sporite au fost înregistrate și în vederea **formării specialiștilor în domeniul jurisprudenței**. Astfel, în conformitate cu prevederile acordurilor bilaterale cu instituțiile de învățământ în vederea activității comune de formare profesională, pe parcursul anului curent, **66 de studenți** de la Universitatea de Stat din Moldova, Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Studii Europene din Moldova, au desfășurat stagii practice în cadrul Centrului, dezvoltând deprinderi, abilități și cunoștințe necesare pentru activitate practică de sine stătătoare.

Întru realizarea prevederilor planului de activitate a Direcției resurse umane au fost elaborate „**Recomandări metodice de identificare a necesităților de instruire ale angajaților și planificarea activităților de instruire**”, care au fost remise în subdiviziunile Centrului ca suport în identificarea necesităților de instruire și pregătirea propunerilor pentru planul de dezvoltare profesională a angajaților Centrului.

Optimizarea managementului resurselor financiare și materiale

În vederea optimizării managementului resurselor financiare și materiale a fost înaintat Guvernului propuneri de proiect COMPACT, care urmează să acorde suport RM în definitivarea planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție și Spălarea Banilor. Durata proiectului – 8 luni de la 1 august 2009 până la 31 mai 2010. Bugetul estimativ 148, 9 mii Euro. Propunerea de proiect a fost remisă pentru acceptare dlui Cezare de MONTIS, șeful delegației Comisiei Europene în Republica Moldova.

În anul 2009 a fost inițiat procesul de elaborare a proiectului de finanțare a Proiectul Programul *Buna Guvernare în suportul Inițiativelor Anticorupție din Sectorul Publice și Societatea Civilă*, care urmează a fi implementat de Centrul Pro Marshall Republica Moldova în cooperare cu Fundația Nicolaas Witsen – în calitate de director al proiectului. Scopul acestui Proiect constă în sporirea participării publicului în vederea promovării transparenței și diminuării corupției prin fortificarea responsabilităților instituțiilor de stat ale Republicii Moldova.

Centrul a delegat pentru participare la cursul de instruire cu primirea calificării în domeniu privind managementul de control și audit intern în cadrul Ministerului Finanțelor.

Modernizarea mijloacelor tehnice și de telecomunicație utilizate la documentarea infracțiunilor

În vederea realizării acestui obiectiv, au fost instruiți **120** de colaboratori în domeniul aplicării mijloacelor tehnice speciale de investigare a infracțiunilor.

✚ Modernizarea bazelor automatizate de date, sistemelor electronice de analiză și procesare a informației

În vederea **consolidării capacităților informaționale ale Centrului**, se administrează și perfecționează în permanență baza de date instalată cu suportul Î.S. „Fintehinform” pentru serviciile de cancelarie și secretariat.

Potrivit **Planului de Dezvoltare Instituțională pentru anii 2009-2011 și Programului de activitate pentru anul 2009 ale C.C.C.E.C.**, întru implementarea unui mecanism eficient de acumulare, sistematizare, analiză și evaluare a informației cu privire la activitatea și rezultatele obținute în prevenirea și combaterea infracțiunilor, eficientizarea procesului decizional, a fost elaborată **Concepția Sistemului informațional unic al instituției și Planul de implementare a acesteia**, fiind aprobată prin dispoziția 23-d din 03 noiembrie 2009.

✚ Extinderea și perfecționarea sistemului de comunicare externă și internă

La inițiativa **Misiunii EUBAM** au fost lansate două grupuri de lucru permanente în contextul **cooperării interstatale a organelor de drept moldovenești și ucrainene** sub aspect operativ și analitic în contracararea crimelor aferente frontierei de stat. În perioada ianuarie – noiembrie 2009, în or. Odesa, au fost desfășurate **5 ședințe** a grupului de lucru (28.01.09, 19.03.09, 22.04.09 și 16.06.09, 12.08.09).

La 21-27 iunie 2009 - dl Vitalie Verebceanu, vicedirectorul Centrului a efectuat o vizită de studiu în Republica Slovenia la autoritățile competente în prevenirea și combaterea crimelor economice și corupției, organizată de către Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM);

La 23 septembrie – 7 octombrie 2009 - dl Vitalie Verebceanu a participat la un program de schimb „Lume deschisă” organizat de Consiliile Americane pentru Învățământ Internațional.

La 24 noiembrie 2009, – dl Vitalie Verebceanu a participat la cea de-a IX reuniune a Subcomitetului nr. 3 „Vamă, cooperare transfrontalieră, spălarea banilor, droguri, migrație ilegală”, eveniment desfășurat la Bruxelles.

Pe parcursul perioadei de raport a fost organizat schimb de informații analitice cu autoritățile competente (MAI, SIS, PG etc. referitoare la aspectele ce țin de fenomenul corupției)

Cu **asistența Procuraturii Anticorupție** au fost inițiate 2 studii cu următoarele tematici:

- *fenomenul corupției la săvârșirea infracțiunilor de trafic de ființe umane;*
- *sentințele emise de instanțele de judecată pe dosarele penale cu privire la infracțiunile de corupție.*

În vederea analizei și aprecieri stării de lucruri în domeniul investigării și conducerii procedurii penale pe cazurile de corupție, lunar, Centrul prezintă **Procuraturii Generale** informația detaliată privind structura și dinamica cauzelor penale pornite, mărimii prejudiciului stabilit, restituit la etapa prejudiciară și asigurat, persoanelor deferite justiției etc.

De asemenea, **Procuratura Anticorupție organizează nu mai puțin de o dată pe săptămână ședințe comune ale procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție și ofițerilor de urmărire penală din cadrul CCCEC**, în scopul punerii în discuție a celor mai stringente probleme care apar la instrumentarea cauzelor penale.

✚ Crearea unui sistem eficient de protecție socială și juridică a angajaților Centrului

Pentru realizarea obiectivelor și acțiunilor preconizate în Planul de acțiuni pentru implementarea Legii nr. 158-XVI din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în conformitate cu demersul Ministerului Justiției, Centrul a prezentat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative ce țin de domeniul de activitate.

Concomitent, în vederea asigurării protecției sociale și juridice a angajaților Centrului, au fost elaborate și remise Guvernului spre examinare modificările următoarelor acte normative:

- H.G. nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemului penitenciar.

- H.G. nr. 650 din 12.06.2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice.

Prin scrisoarea nr. 1219-246 din 04.08.2009, Guvernul a restituit pentru reexaminare și actualizare proiectele de Legi elaborate. Proiectele date se află la etapa finală de avizare.

✚ Obiectiv general: II - AJUSTAREA ACTELOR NORMATIVE ȘI LEGISLATIVE NAȚIONALE LA CELE EUROPENE ȘI INTERNAȚIONALE

În vederea ajustării actelor normative și legislative naționale la cele europene și internaționale, Centrul a remis Guvernului spre examinare următoarele proiecte de acte legislative și normative:

1. Decretul Președintelui Republicii Moldova privind inițierea negocierilor asupra proiectului Protocolului privind comerțul ilicit cu produse de tutun;
2. Legea cu privire la acceptarea de către Republica Moldova a Statutului Grupului EGMONT al Unităților de Inteligență Financiară, adoptat la Hamilton la 31 mai 2007;
3. Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative:
  - Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public;
  - Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002;
  - Legea nr. 1104-XV din 6 iunie 2002 cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției;
  - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003;
  - Legea nr. 204-XVI din 6 iulie 2006 cu privire la sistemul de executare silită;
  - Legea nr. 96-XVI din 13.04.07 privind achizițiile publice.
  - Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative:
  - Legea nr. 1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției;
  - Legea nr. 190-XV din 08.12.2003 cu privire la veterani.
  - Legea privind protecția avertizorilor.
  - Legea pentru completarea Codului penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002.
4. Hotărârea Guvernului privind aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în hotărârile Guvernului nr. 245 din 04.03.2008, nr. 45 din 24.01.2008, nr. 1380 din 10.12.2007 și nr. 479 din 27.03.2008.
5. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Metodologiei de măsurare a percepției fenomenului corupției în domeniile sociale din Republica Moldova.
6. Hotărârea Guvernului privind aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului:
  - Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 privind modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă

și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemul penitenciar;

- Hotărârea Guvernului nr.650 din 12 iunie 2006 privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice.

De asemenea, conform deciziei **Comisiei Naționale pentru Integrare Europeană** din 24 octombrie 2008, s-a creat un **grup de lucru interdepartamental din reprezentanți ai Aparatului Guvernului, fostului Minister al Economiei și Comerțului, Ministerului Finanțelor și C.C.C.E.C.**, pentru studierea legislației comunitare și identificarea modalităților de declarare și control a veniturilor funcționarilor publici. Propunerile grupului de lucru au fost înaintate Guvernului, urmînd să fie elaborate modificări și completări la **Legea nr.1264-XV din 19.07.2002**.

În cadrul unei întruniri organizate cu **reprezentanții C.C.C.E.C., Procuraturii Anticorupție și fosta Agenție pentru Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare** s-au evaluat recentele încălcări în domeniul achizițiilor publice și au fost formulate propuneri de modificare a prevederilor actelor legislative și normative.

Implementarea reglementărilor statelor din Uniunea Europeană în domeniul prevenirii și contracarării corupției

Ca urmare a examinării la Reuniunea Plenară din decembrie 2008 a Raportului de conformitate a RM, GRECO a conchis că Moldova a tratat în mod satisfăcător aproape două treimi din recomandările adresate.

GRECO a subliniat că progrese semnificative au avut loc în următoarele domenii: mecanismele punerii sub sechestru și confiscarea, anchetarea dosarelor de corupție de către autoritățile de urmărire penală, reforma administrației care ia în cont problematica combaterii corupției, implementarea măsurilor referitoare la accesul la informațiile deținute de autoritățile publice, interdicțiile profesionale și controlul acestora, implicarea auditorilor în identificarea infracțiunilor de corupție și neductibilitatea fiscală a cheltuielilor legate de acte de corupție.

GRECO nu a închis procedura de conformitate pentru Moldova, urmînd să fie remise informații suplimentare privind punerea în aplicare a recomandărilor: iii, v, ix, x, xii și xiii.

Republica Moldova urmează să transmită informațiile privind implementarea recomandărilor prenotate până la **30 iunie 2010**.

Întru asigurarea implementării integrale a măsurilor restante, dna Cornelia Vicleanschi, reprezentantul RM la GRECO, prin scrisoarea nr. 9-1/09-5306 din 9.11.2009, a prezentat în adresa Guvernului și a Parlamentului informația necesară, solicitînd luarea de atitudine.

Extinderea colaborării cu organismele internaționale și europene

➤ Participarea la întrunirea Inițiativei Regionale Anticorupție (RAI) cu prezentarea Raportului anual pe segmente, stabilite de către Grupul de Cîrmuire a RAI

Comentarii: Reprezentantul CCCEC a participat:

- 18-21 mai 2009 - la Conferința internațională *Consolidarea integrității și reducerea corupției în domeniul securității* (RAI) în Zagreb, Croația. Obiectivele Conferinței au constat în identificarea posibilelor cauze ale corupției, discuția strategiilor de prevenire și metodelor de combatere, examinarea corupției în sectorul securității, deliberarea punctelor slabe și bunelor practici din experiența regională, prezentarea proiectelor active în Sud-estul Europei, precum și cercetarea viitoarelor posibilități de cooperare între statele regiunii. Reprezentantul CCCEC a expus la Conferința sus menționată progresele vizibile pe care le-a înregistrat instituția pe care o

reprezintă, și anume, activitatea de expertiză a proiectelor de acte normative, evaluarea riscurilor de corupție în instituțiile publice și mecanismul de monitorizare a nivelului corupției;

- 29 – 30 octombrie 2009 - XIII ședință a Consiliului de Coordonare al Inițiativei Regionale Anticorupție (RAI) care a avut loc la Sofia, Bulgaria,. Reprezentanții statelor membre au prezentat Raportul de Progres pentru 2008 – 2009. În Raportul Republicii Moldova a fost reflectat întreg spectrul realizărilor în plan anticorupție vis-a-vis de implementarea Declarației cu privire la 10 măsuri comune pentru curmarea corupției în Europa de Sud – Est (Bruxelles, 2005). Totodată, au fost menționate și restanțele, care, în general, au constatat în imposibilitatea promovării unor proiecte de acte legislative, menite să realizeze recomandările GRECO în ciclul doi de evaluare. O dată cu prezentarea Raportului, a fost înaintată opinia depășirii acestui act și necesității revizuirii priorităților pentru viitor. Ca rezultat, Consiliul de Coordonare a decis raportarea progresului pe viitor fără a face referință la Declarația celor 10 măsuri. Consiliul de Coordonare al RAI a adoptat Panul de lucru pentru 2010 – 2011;

- 09-10 decembrie 2009 a avut loc Conferința regională „**Consolidarea cooperării regionale în Europa de Sud-Est în implementarea Convenției ONU împotriva Corupției**” Evenimentul a fost organizat la Sofia , Bulgaria de către Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Crimă în cooperare cu Inițiativa Regională Anticorupție. Tema generală a evenimentului a fost implementarea în Europa de Sud-Est a prevederilor Convenției ONU împotriva Corupției, adică instituirea unui organism menit să contracareze corupția. Experți anticorupție din cadrul O.N.U. și altor structuri, precum și reprezentanții statelor din Europa de Sud-Est au prezentat variate modele de astfel de organizații.

Tratarea Republicii Moldova a problemei în cauză este unică pentru Europa de Sud – Est. Instituirea unui organ universal în domeniul anticorupție, care se ocupă atât de combaterea, cât și de prevenirea corupției și mai coordonează alte măsuri de aceeași natură ale altor organe, reprezentându-se, totodată, și pe plan internațional, este cea mai reușită variantă. Îmbinarea laturii de combatere cu cea a prevenirii reprezintă un avantaj foarte important: combaterea, caracterizându-se de regulă prin repulsie și neîncredere socială, este susținută de activitatea de prevenire, care este mai vastă după conținut, volumul măsurilor și subiecți.

➤ ***Încheierea memorandumurilor de colaborare în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului cu instituții similare Centrului din Cipru, Letonia și Polonia***

În scopul stabilirii relațiilor de colaborare cu structurile similare de peste hotare au fost semnate Memorandumuri de colaborare între Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și Serviciile de Inteligență Financiară din **Cipru, Polonia, Kirgiztan, Letonia și SUA**, fapt care permite intensificarea schimbului de informații și date cu privire la tranzacțiile suspecte efectuate de către diferite grupări criminale transnaționale.

De asemenea, în acest sens au fost inițiate negocieri cu serviciile similare din **Emiratele Arabe Unite**; Au fost finalizate **tratativele privind aderarea la sistemul CARIN** (Rețeaua Interinstituțională de Recuperare a Activelor), care reprezintă o rețea neformală de contacte și cooperare în aspecte de urmărire a veniturilor provenite din diverse fraude.

➤ ***Actualizarea sistematică a paginii web a Centrului privind activitățile desfășurate în procesul de integrare europeană și în vederea implementării Agendei de priorități pentru anul 2009***

În perioada de raport, Centrul a acordat o atenție deosebită actualizării sistematice a paginii web a Centrului privind activitățile desfășurate în cadrul procesului de integrare europeană și în vederea implementării Agendei de priorități pentru anul 2009. Astfel, Pe pagina Web a CCCEC a fost plasat:

- Raportul privind realizarea în I trimestru 2009 a Agendei de Integrare Europeană;

- Raportul privind realizarea în I semestru 2009 a Agendei de Integrare Europeană;
- Comunicatul de presă cu privire la Seminarul cu genericul „Consiliul Europei – promotor al proceselor democratice, drepturile omului și statului de drept” organizat la 4 mai 2009 de către CCCEC, în parteneriat cu Biroul de Informare al Consiliului Europei în Republica Moldova cu ocazia celebrării celei de-a 60 aniversări a Consiliului Europei.
- Comunicatul de presă cu privire la Conferința de închidere a Proiectului Comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei împotriva corupției, spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova (MOLICO), fiind prezentate cele mai importante rezultate ale activității Proiectului timp de 3 ani (2006-2009).

Obiectiv general: III - EXTINDEREA ȘI DIVERSIFICAREA COLABORĂRII CENTRULUI CU SOCIETATEA ÎN DOMENIUL DE PREVENIRE ȘI CONTRACARARE A CORUPȚIEI ȘI CRIMELOR ECONOMICO-FINANCIARE.

✚ Facilitarea accesului la informație și asigurarea transparenței

În vederea facilitării asigurării accesului la informație și asigurarea transparenței, CCCEC, cu suportul Proiectului MOLICO, a elaborat conceptul campaniei anticorupție care avea drept scop educarea populației și promovarea participării publice în lupta cu corupția; abordarea zilnică a impactului corupției în diverse domenii. Instrumentele de aplicare a campaniei vizau: produse media (video-clipuri și spoturi radiofonice); publicații (broșuri, postere, panouri); caravana anticorupție și portalul web cu forum și concursuri pentru cele mai bune istorii anticorupție. Astfel, partenerii Proiectului MOLICO și compania PR Saatchi & Saatchi (România) au aprobat scenariile pentru 3 video-clipuri, logo-ul și mesajul campaniei, fapt mediatizat în cadrul Conferinței Naționale Anticorupție din decembrie 2008. Raportul Final de progres mediatizat la 10.07.09 în cadrul Conferinței de închidere a Proiectului MOLICO include concluzia că **Campania nu a fost aprobată de donatori.**

Notă: măsura se califică ca „nerealizată” în pofida eforturilor depuse de CCCEC și Echipa de administrare a Proiectului. Totodată, disponibilitatea partenerilor de a reitera lansarea acestei campanii în cadrul unui nou proiect de susținere a Strategiei Naționale Anticorupție prezintă oportunitate pentru perioada 2010-2011.

✚ Participarea la evenimentele cu tematică anticorupțională organizate de ONG-uri, cu acordarea suportului informațional necesar.

În vederea consolidării unui dialog eficient cu societatea, colaboratorii Centrului au participat la un șir de evenimente cu tematică anticorupțională organizate de ONG-uri, cu acordarea suportului informațional necesar. Printre care:

- la 06.04.09 la prezentarea Raportului final privind monitorizarea implementării de către Guvern a Planului Preliminar pe Țară, eveniment organizat de Alianța Anticorupție;
- la 05.06.09 în cadrul lucrărilor conferinței cu genericul „Educația anticorupție a studenților și profesorilor din cadrul Universității de Stat din Taraclia” organizată de Asociația obștească „Institutul pentru democrație”. În cadrul lucrărilor conferinței, reprezentanții CCCEC au avut o prezentare despre acțiunile de prevenire a corupției și consecințele flagelului dat în special în sistemul educațional.

La 28 septembrie 2009, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), cu susținerea financiară a Ambasadei Britanice la Chișinău, în colaborare cu Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției organizează un nou ciclu de emisiuni radiofonice intitulat „Împreună împotriva corupției”. Acestea fac parte din cadrul proiectului „Educarea mass-mediei și

sensibilizarea populației despre fenomenul corupției – etapa II” și sunt transmise în direct la postul de radio Vocea Basarabiei. Au fost desfășurate **45 de emisiuni radiofonice**, în perioada 28 septembrie – 30 noiembrie 2009, cu participarea CCCEC, CAPC și altor reprezentanți ai autorităților publice.

De asemenea, au fost realizate 2 instruirii anticorupție pentru jurnaliști cu genericul "*Infracțiunile de corupție. Subiectul special al infracțiunilor de corupție. Noile legi anticorupție adoptate în anul 2008. Specificul activității CCCEC*", desfășurate în cadrul Seminarelor cu tematica "*Dimensiunea legală a investigațiilor jurnalistice a cazurilor de corupție*", desfășurat în cadrul proiectului „*Educarea mass-mediei și sensibilizarea populației despre fenomenul corupției – etapa II*,” organizat de către CAPC și Ambasada Britanică la Chișinău.

La 29 octombrie 2009, reprezentanții CCCEC au participat la lansarea Studiului „*Eficiența politicilor și acțiunilor anticorupție în contextul Planului de Acțiuni Uniunea Europeană - Republica Moldova*.”, eveniment organizat de Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT.

Transparency International – Moldova a organizat la 4 noiembrie 2009 conferința cu genericul "*Monitorizarea politicilor anticorupție în Republica Moldova*” la care au participat reprezentanți CCCEC și ai instituțiilor și autorităților publice, societății civile și mass-media. Obiectivele de bază ale conferinței au constat în atenționarea opiniei publice asupra rezultatelor implementării politicilor anticorupție în Republica Moldova și necesității sporirii eforturilor de monitorizare în vederea eficientizării acestor politici. Participanții la conferință au menționat că activitatea anticorupție este un domeniu de prioritate în care, pe parcursul ultimilor ani, au fost întreprinse multiple măsuri cu participarea instituțiilor publice și societății civile.

La 24 decembrie 2009 reprezentanții CCCEC au participat la evenimentul organizat de CAPC cu privire la funcționarea liniei fierbinți.

Elaborarea și punerea în aplicare Planului de implementare a Strategiei informaționale a CCCEC

A fost elaborată **Concepția informațională a Centrului**, aprobată prin ordinul Centrului nr. 41 din 14 aprilie 2009, Planul de măsuri privind implementarea Concepției se realizează în permanență. Astfel, până la moment în vederea implementării acestuia în presa scrisă au fost plasate **284 de comunicate informative** și articole privind activitatea Centrului, inclusiv **7 interviuri** cu participarea conducerii Centrului.

S-au realizat **151 de reportaje TV și radio**.

În total pe site-ul Centrului au fost publicate **121 de materiale**, inclusiv **17 proiecte de legi și hotărâri**.

Au fost organizate **9 conferințe de presă**:

- „*Prezentarea Consiliului civil*”;
- „*Semnalarea cazurilor de corupție prin aplicarea cartonașelor galbene*”;
- „*Bacalaureat 2009*”;
- „*Institutul Oncologic*” -2;
- „*Consolidarea integrității sistemului judiciar din Republica Moldova prin evaluarea riscurilor de corupție și implementarea planurilor de integritate*”;
- *Conferința finală a Proiectului Comun al Consiliului Europei și al Comisiei Europene împotriva corupției, spălării banilor și finanțării terorismului în Republica Moldova*”;
- “*Rezultatele verificărilor farmaciilor în perioada pandemică*”;
- *Un grup criminal a prejudiciat mai mulți posesori de carduri visa și mastercard cu peste 3 mln euro*”

Implementarea mecanismelor eficiente în vederea participării active a societății la procesul decizional

Pagina-web oficială a Centrului www.cccec.md este organizată și gestionată în corespundere cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de publicare a informației pe paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.668 din 19.06.2006.

Pagina include linc-uri utile pentru Serviciul antispălarea banilor și Grupul de Monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție (SNA). La rubrica „Cadrul normativ” sunt plasate informații despre bugetele anuale ale CCCEC, structurate pe articole de cheltuieli; Rapoartele anuale privind modul de utilizare a bugetelor; Avizul privind achizițiile publice pe anul 2008; structura, obiectivele și funcțiile Centrului; alte linc-uri utile. Conform noii politici de cadre a Centrului, elaborată în comun cu experții americani în cadrul Programului SUA „Provocările Mileniului”, au fost făcute publice condițiile și rezultatele angajării prin concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante.

Pagina Web modernizată a CCCEC, oferind posibilitatea unui dialog interactiv cu publicul, semnalarea cazurilor de corupție prin intermediul liniei fierbinți, discutarea proiectelor de acte normative elaborate de CCCEC etc.

În vederea implementării unor mecanisme eficiente privind participarea activă a societății la procesul decizional pe pagina web a Centrului a fost publicat spre dezbateră proiectul „Metodologia de măsurare a percepției fenomenului corupției în sistemele sociale din Republica Moldova” – acțiune prevăzută în capitolul V „Optimizarea activității CCCEC” al Planului Preliminar de Țară”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 32 din 11.01.07.

De rînd cu linia fierbinte a CCCEC, pe site-ul instituției a fost lansată și linia fierbinte a Direcției securitate internă, la care cetățenii sunt îndemnați să relateze informații despre comiterea unor ilegalități de către colaboratorii CCCEC.

Pe pagina Web a CCCEC a fost creat un link „Consiliul Civil” care include compartimente referitoare la cadrul normativ, activitățile Consiliului Civil, precum și datele de contact ale membrilor acestuia.

Întru organizarea cât mai eficientă a procesului de evaluare a riscurilor de corupție, conferirii unui aspect transparent evaluării riscurilor de corupție atât în cadrul CCCEC, cât și în rândurile organelor centrale de specialitate ale administrației publice, pe site-ul CCCEC a fost creat un link, care include compartimente referitoare la cadrul normativ, rolurile și responsabilitățile evaluării riscurilor de corupție, calendarul activităților etc. Acest lucru va facilita conlucrarea dintre Centru și organele centrale de specialitate ale administrației publice în procesul de autoevaluare a riscurilor de corupție.

În vederea mediatizării mecanismului de semnalare a cazurilor de corupție a fost lansată campania publicitară cu mesajul „**Cunoști un caz de corupție în CCCEC? Aplică „Cartonașul Galben”**”. Acest link include segmente cu privire la cadrul normativ, întrebări frecvente privind mecanismul de semnalare a cazurilor de corupție, procedura de semnalare. La rubrica „activități” vor fi plasate Rapoartele statistice de semnalare externă și internă a cazurilor de corupție în CCCEC, întocmite de Centrul pentru Investigații și Consultanță SOCIOPOLIS.

În vederea asigurării accesului societății civile la procesul decizional al instituției, au fost plasate pe pagina web a Centrului spre informare și dezbateră:

- Statutul Grupului EGMONT al Unității de Inteligență Financiară, Hamilton, 31 mai 2007;
- notă de argumentare privind necesitatea acceptării de către RM a Statutului Grupului EGMONT al Unităților de Inteligență Financiară;
- proiectul de lege cu privire la acceptarea de către RM a Statutului Grupului EGMONT al Unităților de Inteligență Financiară;
- proiect cu privire la aprobarea Memorandumului între CCCEC și Inspectoratul General de Informații Financiare ale Republicii Polone,

- proiect HG cu privire la acordarea deplinei puteri dlui S. Burduja, director al CCCEC;
- proiect privind protecția avertizorilor;
- proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative;
- proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative;
- proiectul „Metodologiei de măsurare a percepției fenomenului corupției în sistemele sociale din RM – acțiune prevăzută în capitolul V „Optimizarea activității CCCEC al Planului Preliminar de Țară”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 32 din 11.01.07;
- proiectului Planului de Acțiuni privind implementarea Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Corupției;
- proiect HG pentru completarea unor hotărâri ale Guvernului;
- proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative;
- proiectul Raportului Național Progrese și Perspective în reprimarea corupției 2009.

Totodată, în vederea menținerii unui dialog deschis cu grupul reprezentativ al societății civile, îmbunătățirii transparenței procesului decizional și consolidării imaginii Centrului și-a început activitatea Consiliul Civil întrunindu-se în perioada ianuarie – decembrie 2009 în **8 ședințe**, în cadrul cărora au fost întreprinse mai multe acțiuni printre care, alegerea președintelui și vicepreședintelui; - au beneficiat de un suport consultativ din partea experților americani și consultanților AED în vederea elaborării *Metodologiei de monitorizare a CCCEC*; - au adoptat o serie de acte normative întru eficientizarea propriei activități:

- Planul de activitate al Consiliului Civil pentru anul 2009;
- Regulamentul intern de organizare și funcționare al Consiliului Civil privind monitorizarea CCCEC;
- Metodologia de monitorizarea a CCCEC de către Consiliul Civil;
- Codul de Etică al membrilor Consiliului Civil,
- Instrucțiuni privind procedura de recepționare și soluționare a petițiilor (sesizărilor, reclamațiilor) de la cetățeni adresate Consiliului Civil;
- Regulamentul cu privire la perfectarea, eliberarea și păstrarea legitimațiilor membrilor Consiliului Civil de monitorizare a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției;
- Regulamentul-cadru cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în Consiliul Civil de monitorizare a CCCEC.

De menționat că Președintele Consiliului Civil participă la ședințele Colegiului CCCEC.

Reiterând cele expuse, menționăm că procesul de monitorizare și evaluare a Planului de dezvoltare instituțională a Centrului pentru anul 2009 a fost realizat în conformitate cu dispoziția nr. 11-d din 30 martie 2009 privind Indicațiile metodologice privind procesul de monitorizare și evaluare a Planului de dezvoltare instituțională al Centrului pentru anii 2009-2011 raportul semestrial și pentru 11 luni ale anului 2009 a fost prezentat Guvernului.

Din totalul de **37** de acțiuni planificate în Planul de dezvoltare instituțională pentru anul 2009, au fost realizate integral 32 de acțiuni, nu au fost realizate 5 acțiuni: *1.3.1- Asigurarea concordanței proceselor de elaborare a politicilor cu procesul bugetar; 1.3.2 - Implementarea metodelor avansate de control și audit intern; 1.3.3 - Inițierea procesului de elaborare a proiectelor de finanțare pe programe 1.5.3 - Organizarea cursurilor de studiere a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară; 3.1.1-Turnarea clipurilor televizate cu abordarea tematicii anticorupție.*

Concomitent, menționăm că măsurile prioritare planificate în anul 2009 își găsesc continuitate în Programul de activitate al Centrului pentru anul 2010.

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției